

TARSİM

Topraksız Tarım

Samsun'da Koyunculuk

Takviye Edici Gıdalar

Samsun'da İklim Değerlendirmesi

Arazi Toplulaştırma Çalışmaları

5. Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması

Tarım Gündem

Haftaiçi Hergün

Canlı

11:00

Gıda Saati

Perşembe

Canlı

14:30

Tarım Analiz

Cuma

Canlı

14:30

www.tarimtv.gov.tr

H. Ataturk

ön söz

Kıymetli Samtim Okurları

Yeni bir sayımızla daha siz değerli okurlarımızın karşısındayız. Zaman hızla akıp gidiyor ve işte bir yılı daha acısıyla tatlısıyla geride bırakıyoruz. Elbette her birimizin hayatında ve tabi ki ülkesel anlamda pek çok değişiklikler oldu bu son bir yıl içinde. Ferdi anlamda kimileri için kayıplar, kimisi içinse kazançlar yılı olmuşsa da; ülkesel anlamda ve Türk tarımında geriye değil, tam anlamıyla ileriye doğru yol aldığımız ortada.

Konuya önce geniş bir perspektiften bakacak olursak stratejik, ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan büyük öneme sahip olan tarım; günümüzde ülkeler için sınırlar ötesi bir nitelik kazanmış, tarımsal üretimde kendi kendine yeterli olma kaygısı, yerini dünya için üretim ve pazarlama yaklaşımına bırakmıştır. Sektörde rekabetçilik ve sürdürülebilirlik ön plana çıkan kavramlar haline gelirken; küresel iklim değişikliği, gıda fiyatlarındaki artış, artan nüfus baskısı ve uluslararası organizasyonların etkinliğinin artması sektöre yön veren temel dinamikler olmuştur.

Değişen ve sertleşen bu dünya dengelerinde ve bu kıyasıya rekabette Türk tarımının da yerinde saymasını beklemek elbette ki yanlış olurdu. Dolayısıyla 2013 yılına, (son 10 yılı aşkın süredir olduğu gibi) öncelikle daha da artırılmış bir tarımsal bütçeyle adım attık. Tarımsal alana ayrılmış yaklaşık 9 milyar TL'lik söz konusu bütçe dahilinde, 2013 yılında çiftçiye yapılan destek ve ödemelerdeki net artışlar hep birlikte gözlemlemiş olduğunuz konulardı.

Bakanlığımız olarak geçtiğimiz yıl, yalnızca üreticiyi koruma ile ilgili önlemlerimiz yoktu aslında.. Üretici ile birlikte ülkemiz tüketicisini de koruma amaçlı olarak; bir yandan dünya fiyatları paralelinde artan et fiyatlarını, yerli üretimi teşvik suretiyle düşürmenin gayreti içindeyken; bir yandan da yine tüketiciyi koruma amaçlı olarak Gıda Güvenliği konusuna önem verdik. Sizlerin de takip ettiğiniz üzere, konu sık sık ülkesel basında 'taklit ve tağşiş ürün ve bunların üretici firmalarının ilanı' biçiminde yer aldığı gibi, İl Müdürlüğümüzün kendi web sitesinin haberlerinde de bu alandaki personel faaliyetleriyle öne çıktı.

Öne çıktı, çünkü önemliydi. Önemliydi, çünkü gelecek nesillerin sağlıklı düşünme ve ülkenin sorumluluğunu üstlenmesindeki olası vebalimiz göz ardı edilemezdi.

2014 yılına girilirken; Çiftçi Kayıt Sistemimize (ÇKS) ve TİKAS gibi çalışmalar sayesinde, ilimizdeki tarım parsellerinin tamamı dijital ortama aktarılmış ve bu parsellerin her birinin uydu görüntü ve numaraları belirlenmiştir. Hatta her bir parselle ilgili; topografya bilgileri, iklim verileri, sulu mu, kuru mu olduğuna dair tüm bilgiler halen elimizde mevcuttur. Yüksek teknolojinin kullanılması suretiyle elde edilen bu bilgiler, Bakanlığımız eliyle önümüzdeki süreçte tarımsal alanda yapılan bütün planlamalarda ışık tutucu olacaktır.

Ayrıca; İyi Tarım ve Organik Tarıma yönelik çalışmalar, hayvancılık alanında yapılan aşılama ve kontroller, Çevre Amaçlı Tarımsal Arazilerin Korunması (ÇATAK), kırsal kesim kadınlarının bilgilendirilmesine yönelik kadın eğitimleri, Gıda Güvenliği amaçlı tüm denetim ve kontroller, arazi toplulaştırması ve ıslahına ilişkin çalışmalar ve personele yönelik seminer ve eğitimler bu sene de itina ile devam ettirilmiştir.

Sözlerimi bitirirken; bütün bu çalışmaları özveri ile yürüten personelimize teşekkür eder, çalışmalarda bizlerle bir nevi işbirliği halinde olan, kapılarını her zaman ve sonuna kadar İl Müdürlüğümüze açan, asıl üreten- çalışan siz değerli çiftçilerimize de minnettarlığımı bildirmeyi bir borç bilirim.

Aynı işbirliği ve özeni 2014 yılında da artarak devam ettirmek dileğiyle, hepinize sağlıklı, mutlu ve bereketli bir sene diliyorum.

Kadir Güven
İl Müdürü

www.samsuntarim.gov.tr

TARSİM

% 50 DEVLET DESTEKLİ TARIM SİGORTALARI

Tarım sektörü, dünya nüfusu açısından taşıdığı kritik önemin yanı sıra ekonomik, sosyal, siyasal, teknolojik ve kişisel risklerden yüksek düzeyde etkilenen, son derece hassas bir faaliyet sahası olarak kendine özgü bir yapıya sahiptir. Bu açıdan bakıldığında, tarımın insanlığın beslenmesindeki fonksiyonunu etkili bir şekilde yerine getirmesi tarımsal üretimi tehdit eden risklerin yönetimiyle doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle, gelişmiş ülkeler, uyguladıkları çeşitli korumacılık politikaları, "Risk Yönetim Programları" ve bu programlar içerisinde önemli bir yer alan; "Tarım Sigortaları Uygulamaları" ile risk paylaşımını ve transferlerini gerçekleştirmektedirler.

Tarım Sigortaları Havuzu, kısa adıyla TARSİM, Devlet Destekli Tarım Sigortaları Sisteminin adıdır. TARSİM = Türkiye Tarım Sigortaları Sistemidir.

Bakanlığımızdan ve Hazine Müsteşarlığından 2'ser, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği ve işletici şirketten 1'er olmak üzere toplam 7 üyeden oluşur.

TARIM SİGORTALARI HAVUZU	
Havuz Yönetim Kurulu Üyeleri (7)	
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	2
Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı	2
Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği	1
Türkiye Ziraat Odaları Birliği	1
İşletici Şirket	1

Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi A.Ş. (Tarım sigortaları branşında poliçe düzenlemeye ruhsatı bulunan sigorta şirketlerinin eşit sermaye ile kurmuş olduğu şirket) tarafından yapılmaktadır. Bu şirkete yapmış olduğu bu işlemler için TARSİM tarafından işletme bedeli ödenmektedir. İşletici şirketin kar amacı yoktur.

SİSTEMİN KURUMSAL YAPISI

Kapsama alınan riskler nelerdir?**TEMİNAT
KAPSAMINDAKİ
RİSKLER****TEMİNAT
KAPSAMINDAKİ
ÜRÜNLER**

Paket olarak Alınan Teminatlar	❖ Dolu ❖ Fırtına ❖ Yangın ❖ Deprem ❖ Heyelan ❖ Sel ve Su Baskınları	❖ Fideler ❖ Yaş Sebzeler ❖ Yaş Meyveler ❖ Tarla Ürünleri ❖ Kesme Çiçekler ❖ Meyve Fidanları
---	--	--

Ek Olarak İsteğe Bağlı Alınabilen Teminatlar

 DON	 KALİTE KAYBI (Dolu Riskinin Neden Oduğu)
Yaş Meyveler	Yaş Sebzeler Yaş Meyveler Kesme Çiçekler

Sigorta yaptırmış olan üreticilerin uğradığı zararları Havuz adına tazmin eder. 21/06/2005 tarih ve 25852 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 5363 sayılı “Tarım Sigortaları Kanunu” kapsamında yapılmaktadır. 18/05/2006 tarih ve 26172 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan; “Tarım Sigortaları Havuzu Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” ile “Tarım Sigortaları Uygulama Yönetmeliği” ‘dir. 2013 yılı uygulamalarına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı 23 Ocak 2013 tarih ve 28537 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Karar ile;

* Bitkisel ürünlerde; dolu ana riski ile birlikte, fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını ek riskleri paket halinde; ayrıca açık alanda yetiştirilen meyvelerde bu risklere ilaveten isteğe bağlı olmak üzere don riski,

* Seralar için dolu ana riski ile birlikte; fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, taşıt çarpması, sel ve su baskını ile kar ve dolu ağırlığı ek riskleri paket halinde,

* Süt ve erkek besi sığırları ile mandalar için ölüm riski,

* Koyun ve keçiler ile koç ve tekeler için ölüm riski,

* Bio-güvenlik ve hijyen tedbirleri alınmış, kapalı kümeslerde yetiştirilen kümes hayvanlarında ölüm riski,

* Denizlerde ve iç sularda yetiştirilen su ürünlerinde (her türlü hastalık, zehirlenme, kaza ve bazı doğal afetler) ölüm riski, sigorta kapsamına alınmıştır.

BİTKİSEL ve HAYVANSAL ÜRÜN SİGORTALARI

BRANŞLARI

		BİTKİSEL ÜRÜN SİGORTALARI
		SERA SİGORTASI
		BÜYÜKBAŞ HAYVAN HAYAT SİGORTASI
		KÜÇÜKBAŞ HAYVAN HAYAT SİGORTASI
		KÜMES HAYVANLARI HAYAT SİGORTASI
		SU ÜRÜNLERİ HAYAT SİGORTASI

Devlet prim desteği oranı; tüm risklerde %50 oranında uygulanmaktadır. Ancak açık alanda yetiştirilen meyvelerde çiçeklenme dönemi dolayısı ile sigorta paketindeki diğer riskler hariç verilen prim desteğine ilave olarak, sadece don riski primine 1/3 oranında ek prim desteği verilmektedir.

Çiftçilerimizin prim desteğinden yararlanabilmeleri için; 5488 sayılı Tarım Kanununun 20'inci Maddesi d fıkrası ve geçici 2'inci maddesi ile 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunun 13'üncü maddesi ikinci paragrafında belirtildiği şekilde; Bakanlığımızın çiftçi kayıtlarına kayıtlı olmaları yasal bir zorunluluktur. Bu bağlamda; Bitkisel ürün sigortasında Çiftçi

Kayıt Sistemi (ÇKS), Diğer sigorta branşlarında ise Örtü Altı Kayıt (ÖKS), Su Ürünleri Kayıt (SKS) ve Veteriner Bilgi Sistemi (TÜRKVET) gibi çiftçi kayıtları dikkate alınmaktadır.

“Üreticilerin, tarım sigortası prim desteğinden yararlanabilmesi için bu kayıt sistemlerine kayıtlı olması ve bu kaydını her sene güncellemesi gerekmektedir.”

Soy Kütüğü veya Önsoy Kütüğüne kaydının güncel olması gerekir.

“Sigorta yaptırmak çiftçilerimizin tamamen kendi isteğine bağlıdır.”

* Ancak sigorta yaptırmayan üreticiler için; 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanununun Yardım ve Borç Ertelemesi ile ilgili 17 inci maddesinde belirtilen; “Bu Kanun kapsamında, uygulama yılında yer alan riskler için tarım sigortası yaptırmayan üreticiler, 20.6.1977 tarihli ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkındaki Kanundan yararlanamaz.” hükmü uygulanmaktadır

ÇİFTÇİLERİN SİGORTA SİSTEMİNE KATILIMLARI

Çiftçilerin; tarım sigortaları sistemine katılımı, tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır.

**Bu Kanun kapsamında; uygulama yılında sigorta kapsamında yer alan riskler için tarım sigortası yaptırmayan üreticiler;
“2090 sayılı yasadan yararlanamaz.”**

ÖRTÜ ALTİ TARIMSAL ÜRETİMDE YENİ MODEL: TOPRAKSIZ TARIM

İsmail DÖNMEZ
Ziraat Mühendisi

Tarımsal üretimin temel özelliklerinden birisi de belirli mevsimlerde yoğunlaşmasıdır. Bu durum herhangi bir ürünün yıl boyu bulunabilirliğini engellemektedir. Seracılık ya da örtü altı sebze ve meyve yetiştiriciliği bu durumu ortadan kaldırarak birçok ürünün sürekli olarak piyasada bulunmasını sağlamaktadır. Ayrıca örtü altı yetiştiricilik üreticilerin mevsimi dışında satışa sundukları ürünler üzerinden yüksek kazanç elde etmesini de sağlamaktadır. Tüm bunlarla birlikte örtü altı yetiştiriciliği hem oluşturduğu ihracat değeri hem de yarattığı istihdam açısından önemli bir tarım koludur. Örtü altında yetiştirilen ürünlerin tarlada yetiştirildiği dönemler dışında yoğunlaşması nedeni ile kârlı bir faaliyet olmakla birlikte, özellikle serada üretimin yüksek maliyetli olması ve teknik bilgiye dayalı üretim yapılması zorunluluğu ile daha fazla bilgi ve sermaye gerektiren bir yetiştirme dalıdır.

Dünyada Seracılık

Dünyada ilk kez hobi amaçlı olarak başlayan seracılık faaliyetleri, Kuzey Avrupa ülkelerinde 19. yüzyılın başlarında ticari anlamda önem kazanmaya başlamış ve 1950'li yıllardan sonra hız kazanmıştır. 1960'lı yıllarda plastiğin tarımda kullanımı ile birlikte, dünyanın birçok bölgesinde seracılık hızlı bir şekilde artış göstermiştir. Günümüzde ise dünya üzerinde geniş bir yayılma alanı göstermiştir.

Dünya üzerinde, hem seraların hem de tünellerin yer aldığı yaklaşık 640 bin ha örtü altı alanı bulunduğu kabul edilmektedir. Bu alanın dağılımında; Asya kıtası 440 bin ha, Avrupa kıtası 190 bin ha. Avrupa kıtasında İspanya 59 bin ha. alan ile ilk sırada, Ülkemiz İspanya'nın ardından 56 bin ha ile ikinci sıradadır.

Ülkemizde Seracılık

Ülkemizde seracılık 1940 yıllarında ilk defa Akdeniz Bölgesinde özellikle Antalya'da başlamış olup Ege ve Marmara bölgelerine yayılmıştır. Akdeniz bölgesi toplam örtü altı varlığımızın % 84'üne sahiptir. Ege Bölgesi % 9,4'ünü Karadeniz % 4,8 ve Marmara Bölgesi % 1,7 sini

oluşturmaktadır. Antalya ilimiz toplam 21.600 ha ile ülkemiz toplam örtü altı varlığının % 38'ini oluşturmaktadır.

2010 yılında gerçekleştirilen 5.75 milyon tonluk örtü altı üretimin, 5.48 milyon tonu sebze grubu ürünlerden oluşmaktadır. Sebze grubu içerisinde ise 2,85 milyon ton ile domates ilk sırada yer almaktadır. Bu ürünü yaklaşık 1 milyon ton ile hıyar ve 700 bin ton ile karpuz izlemektedir. Diğer grubu oluşturan meyvelerin ise toplam üretimi 272 bin ton olup, bu üretimin 150 bin tonunu muz, 120 bin tonunu çilek oluşturmaktadır.

Son yıllarda değişik şirketler tarafından kurulan büyük ve modern seralarda sera içi iklimi büyük oranda kontrol edilebilmektedir. Bu kontrol çoğunlukla bilgisayar kontrollü otomasyon sistemi ile gerçekleştirilmektedir. Bu tip seralarda yan yükseklik 4-5 m veya daha yüksek olabilmektedir. Havalandırma açıklıkları çatıda bırakılmakta ve havalandırma alanı taban alanının yaklaşık yüzde 40'ı kadar olabilmektedir. İzmir, Manisa, Kütahya, Aydın, Yozgat, Denizli ve Şanlıurfa illeri başta olmak üzere, jeotermal enerji ile ısıtılan modern işletmeler yanında Antalya, Mersin gibi illerimizde ise merkezi ısıtma sistemi ile LPG, fueloil veya kömür kullanılmaktadır. Modern işletmeler ise iklim kontrollüdür ve ihracata yönelik üretimin hedeflendiği bu işletmelerin bazıları jeotermal enerji ile ısıtılmaktadır.

Ülkemizdeki modern işletmelerin toplam sera alanına oranı 2000'li yılların başlarında ancak yüzde 1 civarında iken günümüzde bu oran yüzde 14'ler seviyesine yükselmiştir. 2012 yılı istatistiklerine göre ısıtma yapılan sera alanımız 8 bin ha, jeotermal enerji ile ısıtılan sera alanımız ise yaklaşık 300 ha civarındadır

Topraksız Tarım

Her türlü tarımsal üretimin; durgun veya akan besin eriyiklerinde, besin eriyikleri sis'inde veya besin eriyiklerince zenginleştirilmiş katı yetiştirme ortamlarında gerçekleştirilmesidir. Topraksız tarım modern, ısıtılan ve bilgisayar kontrollü seralarda yüksek gelir getiren bitkilerin yetiştirilmesi için yapılırsa karlılığı artabilir. Bu tip seralarda yapılan yetiştiricilik en masraflı ve en karlı yetiştiriciliktir.

Ülkemizde topraksız tarım yapan ilk işletmeler seracılığın merkezi olan Antalya'da kurulmuş olmakla birlikte, yüksek verim ve kaliteye ulaşmak için sera iklimlendirmesi şart olduğundan, son yıllarda topraksız tarım yapan sera işletmeleri jeotermal alanlara yönelmiştir. Bu gelişmeler ile birlikte özellikle Ege Bölgesi bu işletmeler için çekim merkezi haline gelmiştir. Topraksız tarım yapılan sera alanının %49'u jeotermal enerji ile ısıtılmaktadır ve bu işletmeler İzmir (481 da), Manisa (463 da), Aydın (126 da) ve Denizli'de (73 da) yer almaktadır. Türkiye'de topraksız tarım yapan modern sera işletmelerinde ağırlıklı olarak sebze (domates ve biber) yetiştiriciliği yapılmaktadır. Ürünlerin büyük bir kısmı yurt dışına ihraç edilmektedir.

Topraksız Tarımın Seralarda Yaygınlaşması

Topraksız Tarımın Seralarda Yaygınlaşmasının nedenleri

- Mono kültür (Aynı besin maddelerini kullanan bitkilerin uzun yıllar boyunca aynı serada yetiştirilmesi)
- Sera toprağının yağmurdan ve normal hava hareketlerinden yoksun oluşu
- Gübre kullanımının yoğun olması
- Sera bitkilerinin ömrünün uzun

olması

- Serada bitki artışının kalmaması
- Seradaki aşırı yaz sıcakları

Neden Topraksız Tarım

- Toprak kaybı (Tarım arazilerin turizm alanlarına dönüşmesi, Erezyon, Çölleşme)
- Toprak yorgunluğu (Bitkilerin gelişiminde yavaşlama ve toprak verimliliğin azalması)
- Hastalık, zararlı ve yabancı ot sorunu

Aşırı gübre ve su tüketimi

Enerji ve işgücü tasarrufu

Daha kaliteli ürün

Hızlı nüfus artışı

Topraksız Tarımın Avantajları

- Toprak devre dışı kaldığı için toprak işleme, yıkama, dezenfekte etmek gibi emek ve masrafı gerektiren işleme gerek yoktur.

- Tarımsal üretim bitki yetiştirmeye uygun olmayan alanlara da kaydırma şansı vardır. Topraklı tarımda farklı yapılarda olan topraklardan dolayı gerçekleştirilemeyen üniform üretim, topraksız tarımda toprak dışındaki koşullar istenilen şekilde düzenlenebildiği için gerçekleştirilir.

- Bitki besin maddeleri daha etkin ve ekonomik bir şekilde kullanılır. Besin maddelerinin kök ortamında homojen olarak dağılımları söz

konusudur.

- Besin maddelerinin dozları ayarlanarak bitkilerin vegetatif yâda generatif fazda tutulmaları sağlanabilir.

- Topraksız kültür yöntemiyle yetiştirilen bitkilerden alınan ürün, gerekli besinler yeteri kadar verdiği için daha lezzetli olduğu bildirilirse de topraklı yetiştiricilikte kalite ve lezzetin yüksek olduğunu belirten çok sayıda çalışma vardır.

- Bitkiler için su stresi problemi yoktur.

- Topraklı tarımda karşılan ve genelde potasyum ve kalsiyum eksikliğinden kaynaklanan yumuşak ve kof meyve eldesi söz konusu değildir.

- Sızma, yıkanma ve buharlaşmadan doğan kayıplar azaldığı için sudan ekonomi sağlanır.

- Topraksız kültür otomasyona uygundur. Sulama ve gübreleme otomatik olarak yapıldığından işgücünden ekonomi sağlanır.

- Topraksız kültürde kök ortamının pH, tuzluluk, besin madde dengesi ve hava su oranı daha sağlıklı bir şekilde ayarlanabilir.

- Toprak kaynaklı hastalık ve zararlılar ile yabancı otlar sorunu yoktur. Bundan dolayı kullanılan tarımsal ilaç miktarı da düşer.

- Topraksız tarım, ekim nöbeti zorunluluğunu ortadan kaldırır. Birim alandaki bitki sayısı artırılabilir.

- Topraksız kültürde her zaman temiz ürün alındığından insan sağlığı için önem taşımaktadır.

- Erdencilik topraklı tarıma kıyasla daha belirgindir. Verim daha yüksektir

Topraksız Tarımın Dezavantajları

- Tesisin ilk yatırım maliyeti yüksektir. Yetiştirme yeri (yatak, torba, saksı), yetiştirme yerlerinin iskeletinin hazırlanması, yetiştirme ortamı (yerli, ithal), yetiştirme ortamının kaç yıl kullanılacağı, gübreleme sistemi, kullanılan suyun kalitesini yükseltmek içinesin çözeltisi dezenfeksiyonu durumu maliyeti etkilemektedir.

-Üreticinin özel bilgi ve deneyimle donanmış olması gerekir: Bitki yetiştirme, Bitki Fizyolojisi Bitki Besleme, Sulama, Kimya, Bitki Koruma, Bitki Modeli Kullanımı ve Otomasyon, Pazarlama konularında bilgi ve uygulama yeteneğine sahip olunması gerekmektedir.

-Bitki besleme ile ilgili sorunlar ile karşılaşılır.

-Bitkileri ayakta tutmak daha zordur. Hastalık etmenleri hızlı yayılır.

-Besin solüsyonunun fazla sıcak veya soğuk olması bitkilere zarar verir.

-Kesintisiz elektrik enerjisine ihtiyaç vardır.

-Kullanılan katı ortamlar çevre kirliliği yaratabilir.

-Besin çözeltisinin pH, tuzluluk ve besin maddeleri yoğunlaşmasında bir değişimden bitkiler hemen etkilenirler.

Sonuç

Ülkemizde topraksız tarım işletmelerinin bir kısmı yüksek kar getireceği amacıyla kurulmuş olup kısa sürede kapanmış veya devredilmiştir. İdeal olarak topraksız tarım şirketlerinin genel müdürlerinin Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü mezunu Ziraat Mühendisleri veya daha önce belirtilen uzmanlık konularına uygun kişiler olması gerekirken genelde genel müdürler topraksız kültür bilgisi olmayan, üniversitelerin farklı fakültelerinden mezun olmuş farklı mesleklerdeki kişilerdir. Bu da, üretimde doğru karar verilmesini engellemekte sadece danışmanların güdümünde hatalı uygulamalar yapmasına neden olmaktadır. Bitki sulama ve gübrelemesi bitkinin bulunduğu çevre ve toprak şartlarına göre değişmekte olup ileri derecede fizyolojik bilgi ile konuşan bitki prensibine göre yapılmalıdır. Ülkemizde topraksız tarım işletmelerinin büyük çoğunluğunun danışmanlığını (üretim planlamasını) ülkemiz çevre şartlarına dayalı araştırmalar yürütmemiş olan yabancı danışmanlar yapmaktadır.

Ülkemiz toplam arazi varlığının %37,2 si 20 cm den az toprak derinliğine sahiptir. %3,8 ini çıplak kayalıklar oluşturmaktadır. 1990

yaklaşık ekilen tarım arazisi 27, 8 milyon dekardan 24,6 milyon dekara düşmüştür.

Topraksız tarıma geçiş ilerleyen yıllarda kaçınılmaz olarak görülmektedir. Ülkemizde atıl durumda bulunan ekonomik değeri bulunmayan ancak daha sıcak olması ile mikro klima özelliği gösteren arazilerin topraksız tarımla ekonomiye kazandırılması büyük önem kazanacaktır. Topraksız tarımda kullanılan yetiştirme ortamları bölgesel organik atıklar kullanılarak elde edilmesi sonucu üretim maliyetleri düşeceği gibi ülkemizin ithalat giderlerini azaltacaktır. Ülkemizde topraksız

tarımda kullanılan ortamların (özellikle kaya yünü ve Hindistan cevizi lifi) tamamen dışa bağımlı olarak temin edilmesi karlılığı önemli derecede etkilemektedir.

Bölgemizde topraksız yetiştiricilik sadece bölgesel atıklardan elde edilen yerli yetiştirme ortamlarının kullanılması ile turfandacılık şeklinde yapılarak soğuk geçen kış aylarında da kışlık sebze (marul, yeşil soğan ve erkenci brokoli) ve çilek yetiştiriciliğinin yapılması daha uygun olacaktır.

Kaynaklar

Anonim, 2011. Topraksız Tarım. Milli Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Projesi. <http://megep.meb.gov.tr>

Şentürk, T., 2012. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Bitkisel Üretim Genel Müdür Yardımcısı TSE Standart Ekonomik ve Teknik Dergisi Nisan 2012 (599) 8-16

TÜİK, 2011. Bitkisel Üretim İstatistikleri (<http://www.tuik.gov.tr/bitkiselapp>)

Tüzel, Y., Gül, A., Daşgan, Y., Özgün, M., Özçelik, N., Boyacı, F. ve Ersoy, A., 2005. Örtüaltı Yetiştiriciliğinde Gelişmeler.

<http://www.zmo.org.tr/etkinlikler/6tk05/029yükseltuzel.pdf>

Uzun, S., Özkaraman, F., Marangoz, D., 1999.

Torba kültüründe kullanılan farklı organik artıkların ilk turfanda olarak ısıtmasız seralarda yetiştirilen bazı sebzelerin büyüme, gelişme ve verimine etkisi, Türkiye III. Ulusal Bahçe Bitkileri Kongresi. 14-17 Eylül,

Ankara

Uzun, S., 2002. Organik Sebzeçilik. Konferans, OMÜ Ziraat Fakültesi, Prof. Dr. Fahrettin TOSUN Seminer Salonu. 17 Aralık, Samsun.

Uzun, S., Balkaya, A., Kandemir, D., 2005. Serada torba kültüründe patlıcan'ın (solanum melongena l.) Vejetatif büyümesi üzerine yetiştirme pozisyonu ve organik ve inorganik materyallerden hazırlanan farklı ortamların etkileri, OMÜ Zir. Fak. Dergisi. 22(2):149-156.

SAMSUN'DAKİ KOYUNCULUĞUN BUGÜNÜ

Dr. Habip MURUZ
Samsun Gıda Tarım ve
Hayvancılık İl Müdürlüğü
İl Müdür Yardımcısı

Koyunculuk Türk ulusunun tarih boyunca uğraştığı en önemli yetiştiricilik dallarından biri olduğunu bilmeyenimiz yoktur. “Buğday ile Koyun, Gerisi Oyun” atasözümüzün benzerini bugün hiç bir ulusun geleneğinde göremezsiniz. “Elinden arpa ve ot yediği kişiyi aç bırakmaz” sözü de koyunculuğun fazla sermaye gerektirmeyen ama iyi para kazandıran bir faaliyet olduğunun ifadesidir. Koyun yetiştirme kadar koyun gütmeye yani çobanlık da faziletli bir meslektir. Hemen hemen bütün peygamberlerin çobanlıkla meşgalesi olduğunu, bununla Allah Teâlâ onlara tebliğ vazifesini vermeden önce, idarecilikte lazım olan birtakım hususiyetler kazandırdığını dikkate alındığında çobanlık mukaddes bir meslektir.

Samsun’da koyun yetiştiriciliğine yönelik özgün anlayışın en doğruya yakın biçimde dile geldiği zeminlerden biri de kültürde üretilmiş ve kullanılmakta olan sözlerdir. Bunlar arasında “Fakir geçinemezse bir koyun alsın, tek başına alamazsa iki kişi birleşsin bir koyun alsın” ya da az koyunu olan yetiştiriciye “koyun yola çıkınca arkasını dolduracak” sözleri ile Anadolu’nun diğer yörelerinde “25 koyuna siz bakarsınız, 50 koyun kendine bakar, 100 koyun eve bakar”

sözü ile koyunculuğu nasıl algıladığımızı ya da nasıl yaklaşıldığının ipuçlarını vermektedir.

Bugün AB ülkeleri ile yarışabileceğimiz ve onları geçebileceğimiz en önemli alanlardan biri olan koyun yetiştiriciliğinin Samsun’da genel durumu hakkında başta Samsun Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı ve yetiştiricilere sorulan sıcak sorulara verilen cevaplar ile saha gözlem-

boyut dışında bir tespit denemesi olarak değerlendirilmelidir.

Koyunculuk meraya dayalı bir hayvancılık koludur. Bu çerçeveden baktığımızda Samsun’da 957 bin 900 ha olan arazi varlığının %3,5’una karşılık gelen 33 bin 721 ha çayır-mer’a alanıdır. Bu rakam %22 olan Türkiye ortalamasına göre oldukça düşüktür. İldeki çayır-mer’a alanının ise %36’sı Ladik, %24’ü Kavak ve %7’si Vezirköprü ilçelerinde bulunmaktadır.

Samsun’da hakim koyun ırkı karayakadır. İl genelinde yaklaşık iki bin işletmedeki koyun varlığı 177 bin baştır. Koyun varlığının ilçelere göre dağılımı ile mevcut çayır-mer’a alanı arasında zıt bir ilişkinin olduğu göze çarpıyor. Toplam çayır-mer’a alanının %60’ı Ladik ve Kavak ilçelerinde bulunmasına rağmen bu ilçelerdeki toplam koyun varlığı %10 düzeyinde. En yüksek koyun varlığı %16 ile Vezirköprü ilçesinde

lerden derlediğim kimi tespitlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu tespitler Samsun’da koyun yetiştiriciliği anlayışına ilişkin kesin olarak şudur ya da şu değildir gibi bir yargıya ulaşmak iddiasında değilim. Bunun yerine yalnızca koyunculuk yetiştiriciliği kavramına ilişkin sıkça kullanılan uygulamaları akademik

iken bu ilçeyi Havza (%15), Bafra (%14), Alaçam (%10), Tekkeköy (%10), Ladik (%7) ve Yakakent (%6) ilçeleri takip etmektedir. Çarşamba ilçesinde koyun varlığının geçmişe göre %4 gibi düşük bir düzeyde kalması Çarşamba ovasının tarımsal üretim desenindeki değişim ile ilgili olduğu düşünülmektedir.

Baharın gelmesi ile yaylara çobanlar yüzlerce koyunu önlerine katarak yayla yollarına dökülürler. Baharın gelmesi ile koyunların köyde durmak istemediği, yola çıkınca sürüdeki sürübaşı denilen yaşlı koyunların yıllardır gittikleri için yayla yollarını bulabildikleri ifade edilir. Bu göçer hareketinin en dikkat çekenini ise İldeki koyun varlığının %9'a karşılık gelen 16 bin baş koyunun yaz beslemesi için Giresun, Ordu, Tokat ve Amasya ilindeki yaylara göç etmesidir. Giresun ilinin Dereli ilçe sınırları içerisinde yer alan Karagöl Yaylasına yoğunluğu Çarşamba ilçesinden olmak üzere Canik ve Bafra; Amasya ili yaylarına Tekkeköy, Atakum ve Canik; Ordu'ya Salıpazarı ve Terme; Tokat'a ise Ayvacık ilçesinde buluna koyun sürüleri göç etmektedir. İl içi sürülerin göç hareketlerinde ise Ladik yaylası öne çıkmakta ve büyük çoğunluğu Tekkeköy koyun yetiştiricileri olmak üzere bu ilçeyi Canik ve Atakum ilçelerindeki sürüler takip etmektedir. Diğer ilçelerdeki sürüler ise ilçe sınırları içinde bulunan yaylara göç etmektedir. İl dışına göçer hareketleri genellikle yaya olarak yapılmaktadır. Araç ile nakillerde ortaya çıkan firenin otlatma koşullarında ancak bir ayda giderileceğine, iyi bir çoban ile yaya harekette koyun ve kuzunun besi performansının yayla yollarında taptaze yüzlerce farklı otla, çiçekle beslenmeye bağlı olarak artırdığı çobanlar tarafından değerlendirilmektedir.

Yaz Bakım ve Beslemesi: Samsun'da koyunlar mayıs ayında yaylalara çıkmakta olup otlatma ekim ayı sonuna kadar devam etmektedir. Böylece koyunlar mera'dan ortalama 6 ay yararlanabilmektedir. Bu süre içerisinde meraya ilave yem verilmemekte ve özellikle tohumlamanın yoğun olduğu temmuz ve ağustos aylarını içine alacak dönemde döl verimini doğrudan etkileyen bir flushing beslemesi yapılmamaktadır. Bu dönemde, meranın vejetasyonu ve botanik kompozisyonun koç katım döneminde döl verimi üzerine etkisi mutlaka incelenmelidir.

Koç Katım ve Damızlık Dışına Ayırma: Sürü içerisinde koçlar ayrılmadığı için her mevsim kuzu bulmak mümkündür. Ancak yukarıda bahsettiğimiz gibi temmuz ve ağustos aylarında anaçların yaklaşık %90'i tohumlanır. Sürüden ayrılan ıskarta damızlıkların oranı %10'dur. Bu koyunlar 250-350TL fiyat aralığında genelde adak olarak alıcı bulur.

Kış Bakım ve Beslemesi: Kış beslemesi kasım ve nisan aylarını içine alan 6 aylık dönemi kapsamaktadır. Kış beslemesinde anaçlara otlatma dönüştü akşam öğününde 0,5kg kesif yem (mısır, arpa, buğday ya da fabrika yemi) ve 0,5kg kaba yem (kuru ot, saman, Çarşamba'da özellikle mısır sapı) verilmekte. Otlama yaptırılan alanın

bitki madde kompozisyonunu ve koyunlara canlı ağırlığın %2'si'ne kadar kaba yem, %1-2'si kadar kesif yem hesaplaması dikkate alındığında verilen bu miktarların yetersiz olduğunu söyleyebiliriz. Kışlatmada toklular damızlıklara katılmaz ve ayrı otlatılır. Ek yem olarak ortalama 300g kesif yem ve 300g kaba yem toklu başına verilmektedir. Otlama koşullarının iyileşmeye başladığı 15 Mart ile yaylaya çıkış tarihi olan mayıs ayı arasında anaç koyunlara ek yem verilmemektedir.

Kuzu Besiciliği: Doğan kuzular 2 hafta süreyle annelerini emer ve bu emişme her öğünde yarım saat kadar sürer. 2. haftadan sonra kesif ve kaba yeme geçilir. Kuzular yaklaşık 2-2,5 ayda 2-2,5kg canlı ağırlığa ulaşır ve süttten kesilir. Kuzulara verilen kesif yem miktarı 150g'dan başlar yaylaya

çıkma dönemi olan nisan ayı sonuna kadar 1kg'a kadar çıkartılır. Kuzular 15 Marttan itibaren annelerinin peşine salınır ve akşam dönüştte anneden ayrılır ve yem verilir. Yaylaya çıkan kuzular ortalama 30 kg canlı ağırlığa ulaşınca kesime sevk edilir. Besilik erkek kuzular ortalama 400TL'den pazarlanırken dişi kuzular ise 330TL'den alıcı bulmaktadır. Samsun'da toklu besiciliği yaygın değildir ve oranının yaklaşık %20 olduğu tahmin edilmektedir. Daha çok kurbanlık olarak yapılan toklu besiciliğinin pazarı Samsun ve İstanbul'dur

Sağım: Koyunlarda sağım kuzular süttten kesildikten sonra başlar ve 2 ay devam eder. Yakakent, Alaçam ve Çarşamba'nın yetiştiricileri yaylada da sağıma devam ederken diğer ilçe yetiştiricileri arasında sağım yapan pek görülmemektedir. Çiğ süttün satışı yoktur ve taze peynir üretimi yapılarak piyasaya 8-10TL/kg arası fiyattan sunulur. 2,5kg koyun süttünden 1kg kadar peynir üretilir ve işletmelerde haftalık peynir üretim miktarı yaklaşık 0,5kg kadardır.

Kırkım: Kırkım yılda bir kez yaylada yapılmakta koyun başına 2,5-3kg, kuzu başına da 2kg yapağı elde edilmektedir.

Koyun ve kuzu yapağısı ayrı çuvalara konulup piyasaya sürülmekte ve kilosu 2,5-3TL'den işlem görmektedir.

Sağlık hizmetlerine yönelik olarak koyun yetiştiricilerin oldukça bilinçli olduğunu görüyoruz. Özellikle koruyucu sağlık hizmetlerine yönelik hem Bakanlığın hem de özel veteriner hekimlerin uygulamalarına oldukça duyarlılar. Başta Brusella aşısı olmak üzere, Şap, Koyun Keçi Çiçeği, Koyun Keçi Vebası, Enterotoksemi ve Antraks hastalıklarına karşı yürütülen aşılama çalışmalarına katılım oldukça yüksek. Sürüde salgın ve bulaşıcı hastalıkların bildirimlerinde titiz davranıldığı müşahade edilmektedir. Bunların yanı sıra iç ve dış parazitler mücadeleinin de yapıldığı görülmekte olup hayvan başına sağlık harcamalarının ortalama 10TL civarındadır.

Koyunculuğun yapabilmenin önemli şartlarından birisi de çobandır. Yazın 6 ay süre ile sürüyü yöneten çoban karşılığında anaç koyun başına 30 TL ücret alır. Kışlatmada çoban kullan işletme sayısı azdır. Genellikle 500 anaç koyun için bir çoban görevlendirilir.

Samsun'da koyunculuğun bugünkü profiline bakarak öncelikli olarak şunu belirtmek istiyorum. Mera ıslahı doğrultusunda kısa ve orta vadede atılacak yönetsel ve teknik adımların mera'ların besleme kapasitesinin artırılmayacağı dikkate alınarak özellikle koyun besleme rejiminde acilen değişikliğe gidilmelidir. Bütün ilçelerimizde kritik besleme dönemlerini belirleyip ek yemlemeye geçilme zamanı koyun yetiştiricilerimize duyurmalıyız. İl ve İlçe Gıda Tarım Hayvancılık Müdürlüklerimizce yürütülen eğitim çalışmalarında ek yemleme ile gebelik ve kuzu kayıplarının azaltılacağı konuları mutlaka işlenmelidir. Samsun'da özellikle kışlatma döneminde Yakakent ve Alaçam ilçelerinde yaygın görülen turfanda kuzu besiciliğinin özellikle sahil ilçelerinde yaygınlaştırılması sağlanarak piyasaya yüksek fiyattan kasaplık kuzu besisi arz edilmelidir. Bu durum aynı zamanda yazın mera'lardaki ağır otlatma baskısı da

azaltılacaktır. Tüm bunların yanı sıra bölgenin hakim koyun ırkı olan karayaka koyununun döl verimi (ikizlik oranı) ve canlı ağırlık artışını sağlayacak ıslah programları konusunda kesinlikle eğitim eksikliği göze çarpıyor. Bu konu Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği, İl Müdürlüğü ve Üniversite işbirliğinde mutlaka çalışılmalıdır. Bakanlığımız t a r a f ı n d a n

yürütülen ve 38 işletmedeki 6000 baş koyun ile yürütülen "Halk Elinde Islah Projesi" bunun en güzel örneğidir. Bu proje ile Karayaka koyununda %4 düzeylerinde görülen ikizlik oranının %18'lere

çıkartılabileceği işaretleri alınmaktadır. Bakanlığımız maddi desteği ile yürütülen ve yetiştiricinin elindeki mevcut hayvan varlığını koruduğu ve ıslah çalışmalarının sağlıklı sürdürüldüğü bu projedeki sürü büyüklüğünün bütçe imkanları çerçevesinde artırılmasına çalışıyoruz.

Kısaca Samsun'da karayaka koyun ırkı ile yola devam ederken sadece çobanların alışagelmış uygulamalarını değiştirerek başta ıslah olmak üzere, besi performansı ve sürü verimliliğinde ciddi ilerleme sağlanacağı ve bu konuda kısa vadede sonuç alınacağı kanaatindeyim. Bu eğitimin ana çerçevesini, koyun refahı ilkelerini de içine alan "çobanların sürü yönetimi kapsamında yıl içinde iş programına yönelik eğitim" oluşturmalıdır. 2014 yılında İş Kurumu Müdürlüğü'nün destekleriyle yürütülecek olan ve katılımcı çobanlara eğitim süresince günlük yevmiyelerinin verileceği ve sigortalı sayılacağı eğitim çalışmasının bu konuda atılmış önemli bir adım olduğunu düşünüyorum. Tüm İlçe Müdürlüklerimiz 2014 yılında çoban eğitim çalışmalarına verecekleri önemin Samsun koyunculuk sektörüne ciddi katkıları olacağı unutulmamalıdır.

ÜDTS (ÜRÜN DOĞRULAMA VE TAKİP SİSTEMİ) NEDİR?

Ürün Doğrulama ve Takip Sistemi, T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından hayata geçirilen, sahte, taklit ve tağşiş edilmiş ürünlerin üretimini, satışını engelleyerek, halkımızın güvenli gıdaya ulaşmasını amaçlayan yepyeni bir denetleme ve takip sistemidir.

T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından belirlenen ürün gruplarında aşağıda gösterilen ÜDTS etiketleri kullanılmaktadır.

Etiket üzerinde iki adet numara bulunmaktadır. Bunlardan birincisi açıkta yani gözle görülebilen numaradır. Diğeri ise etiket üzerinde başlangıçta kapalı olarak bulunan numaradır. Kapalı olan bu numara tüketicilerin satın aldıkları ürünlerin güvenilirliğini sorgulamaları için kullanılır. Kapalı olan bu numara, etiket üzerinde turuncu alanın altındadır. Tüketiciler ürünü satın aldıktan sonra etiket üzerindeki bu turuncu alanı açarak sorgulama numarasını açığa çıkarabilirler.

SİSTEM NASIL ÇALIŞIR?

Üzerine ÜDTS etiketi yapıştırılmış olan ürünler piyasaya sürüldüğünde, ürünü satın alacak olan tüketiciler öncelikle bu etiketlerin zarar görmemiş ve sağlam olduğunu kontrol etmelidir. Etiketsiz ürün ya da etiketi zarar görmüş ürünün satın alınmaması gerekmektedir.

Ürün satın alındıktan sonra etiket üzerinde bulunan turuncu alan açılarak, ürün kimlik numarası açığa çıkarılır. Ürün kimlik numarası 19 tane rakamdan oluşan bir numaradır.

ÜDTS, tüketicilerin satın aldıkları ürünün güvenilirliğini kontrol edebilmeleri için 4 farklı kanal sunmaktadır; internet üzerinden sorgulama, mobil uygulamalarla sorgulama, sesli yanıt sistemi ile sorgulama, SMS ile sorgulama. Tüketiciler satın aldıkları ürünün etiketinde başlangıçta kapalı halde bulunan ürün kimlik numarasını herhangi bir sorgulama kanalı üzerinden kontrol edebilirler.

UDTS HANGİ ÜRÜN GRUPLARINDA VE NE ZAMAN KULLANILACAK?

“Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliği”nde değişiklik yapan ve 03/09/2013 tarihli ve 28754 sayılı Resmi Gazete yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 7’nci Maddesinde yer alan “Bakanlık tarafından belirlenen ürün takip sisteminin uygulanacağı gıda veya gıda grupları ile uygulama süresi Bakanlık tarafından belirlenerek Bakanlık internet sitesinde yayımlanır” hükmü gereği belirlenen ürün takip sisteminin uygulanacağı gıda veya gıda grupları listesi aşağıda yer almaktadır.01.01.2014 tarihinden itibaren bu ürün gruplarının UDTS sistemine geçme zorunlulukları bulunmaktadır.

- 1-Alkollü İçecekler
- 2-Takviye Edici Gıdalar
- 3-Bal
- 4-Enerji İçecekleri
- 5-Siyah Çay
- 6-Bitkisel Sıvı Yağlar
- 7-Bebek Mamaları, formüller,ek gıdalar

Ünal ÇALIŞKAN
Gıda Mühendisi

Takviye Edici Gıdalar: Nedir? Ne değildir? Yasal Mevzuat Nedir?

Gıda Müh. Dr. Sibel ÖZÇAKMAK

Gıda Müh. Özlem Okka KILIÇI

Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Gıda ve Yem Şubesi

Bireyin normal gelişimi ve sağlıklı bir yaşam sürmesi için gereken tüm temel besin öğelerinin yanında, kendi yaşam tarzları ya da başka nedenler dolayısıyla bazı besin maddelerini gıda takviyeleri aracılığıyla desteklemeyi tercih edebilmektedirler. Özellikle bireyler, sağlık hizmetlerinden istediği sonuçları alamadığı durumlarda veya hastane, doktor, reçete gibi hususlarla uğraşmak istemediği hallerde ya da yeterli derecede ve nitelikte gıdaya ulaşamadığını düşündüğünde takviye edici gıdalara yönelmektedirler (Ersöz 2012; Aslan, 2013).

Takviye edici gıda (TEG), “Normal beslenmeyi takviye etmek amacıyla vitamin, mineral, protein, karbonhidrat, lif, yağ asidi, aminoasit gibi besin öğelerinin veya bunların dışında besleyici veya fizyolojik etkileri bulunan bitki, bitkisel ve hayvansal kaynaklı maddeler, biyoaktif maddeler ve benzeri maddelerin konsantre veya ekstraktlarının tek başına veya karışımlarının, kapsül, tablet, pastil, tek kullanımlık toz paket, sıvı ampul, damlalıklı şişe ve diğer benzeri sıvı veya toz formlarda hazırlanarak günlük alım dozu belirlenmiş ürünleri” ifade etmektedir (Ersöz, 2012). Takviye edici gıdalar, ilaç değildir. Tıbbi nitelik taşımaz. Reçete ile satışı söz konusu değildir.

TEG YÖNETMELİĞİ

Takviye edici gıdalar ile ilgili 02/05/2013 tarihinde resmi gazetede “Takviye Edici Gıdaların İthalatı, Üretimi, İşlenmesi ve piyasaya arzına ilişkin yeni yönetmelik” yayımlanmıştır. Yeni yönetmelikle birlikte daha önce kayıt kapsamında olan takviye edici gıda üretimi yapan

işletmeler onay kapsamına alınmıştır.

Takviye edici gıda satan tüm gıda firmaları her ürün için piyasaya arz etmeden önce Bakanlığımızdan onay alması gerekmektedir. Bu Yönetmelik yürürlüğe girdiği tarihten önce ithal edilen ve/veya üretilen, işlenen, piyasaya arz edilen takviye edici gıdalar için 31/12/2014 tarihine kadar onay alınması zorunlu haline gelmiştir.

İl Müdürlükleri ve gerektiği durumda Takviye Edici Gıda Komisyonu tarafından onay işlemleri yürütülecektir. Bakanlığımız tarafından belirlenen

içeriğinde katkı maddesi, aroma vericiler, işlem yardımcıları gibi diğer bileşenleri bulunduruyor ise ONAY İŞLEMLERİ Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri tarafından yürütülür. İl müdürlüğü değerlendirme sonucunun uygun olması durumunda takviye edici gıdayı onaylar ve resmi yazı ile gıda işletmecisine tebligat yolu ile bildirilir.

b1. Tek bir bitkiden oluşmuyor ise veya ilgili mevzuatında limitleri belirlenmiş olan tek bir bileşenden oluşmayan takviye edici gıdaların

bitki listesinde pozitif olarak belirtilen çeşitlerin kullanımı gerekmektedir. (<http://www.tarim.gov.tr/Sayfalar/AramaSonuclari.aspx?k=pozitif%20bitki%20listesi>)

TAKVİYE EDİCİ GIDA EĞER;

- a1.Tek bir bitki/Bileşenden oluşuyorsa,
- a2.Tek bir bitki/Bileşen fakat

onayı söz konusu ise Bakanlık tarafından oluşturulacak “Takviye Edici Gıda Komisyonu” tarafından verilecektir. Söz konusu Komisyon, Bakanlıktan altı temsilci, Sağlık Bakanlığından üç temsilci, her iki Bakanlıkça ayrı ayrı seçilecek konusunda temayüz etmiş üçer bilim insanı olmak üzere, takviye edici gıda konusunda deneyimli on beş üyeden oluşmaktadır.

YÖNETMELİĞE GÖRE ONAY ALINMIŞ OLAN TAKVİYE EDİCİ GIDALARIN PİYASAYA ARZI

Takviye edici gıdalar, ithalatçısının veya üreticisinin kendi satış yerinde, piyasaya arz ettiği gıda işletmelerinde veya bu işletmelerin toptan satış depolarında veya gıda işletmecisi tarafından beyan edilen alan adı (internet yayını) ve URL (takviye edici gıdaya ait tam web adresi) adres ve adreslerinde veya gıda işletmecisi ile sözleşme yapılan doğrudan satıcı tarafından satışa sunulmak zorundadır. Gıda işletmecisi doğrudan satıcı ile yaptığı sözleşmede sosyal güvenlik numarasının bulunması ve noterden onaylatılması ve İl Müdürlüğüne başvuru dosyasında sözleşmenin ibrazı zorunludur. Doğrudan satıcının sözleşmesi dosya içerisinde İl Müdürlüğüne ibraz edilmediğinde

başvuru dosyası gıda işletmecisine iade edilir. Ayrıca sözleşme yapılan doğrudan satıcılar bağımsız kişiler olup doktorlar dahil olmak üzere ticaret yasağı olan kamu görevlileri doğrudan satıcı olarak sözleşme imzalayamaz ve takviye edici gıda satmak için sözleşme yapamaz.

İl Müdürlüklerince onaylanan takviye edici gıdaların listesi, bu gıdaları üreten, işleyen ve ithal eden kayıtlı ve/veya onaylı takviye edici gıda işletmeleri ile takviye edici gıda işletmelerinin alan adı ve URL adresleri Bakanlığımızın resmi internet sitesinde güncellenerek yayınlanır. Takviye edici gıda işletmecileri, takviye edici gıda onayı ile ilgili tüm işlemlerde Bakanlığımız web sitesini

takip eder. Böylece internet üzerinden satış yapmak isteyen firmalar Bakanlıktan izin aldıktan ve Bakanlığa Alan Adı/URL adreslerini verdikten sonra satış yapabilecekler. Böylece takviye edici gıdaların internet üzerinden tüketiciyi yanıltıcı reklam ve tanıtımlarla satışı engellenmiş olacaktır.

Bunların dışında takviye edici gıdaların eczanelerde ve ecza depolarında satışı mümkündür. Bu nedenle gıda işletmecisi kapsamında yer alan eczaneler, ecza depoları ile takviye edici gıdaları ithal den işletmecilerin depoları "Gıda İşletmelerinin kayıt ve onay işlemlerine dair yönetmelik" hükümleri gereği işyeri kayıt belgesi almak zorundadır (TEG, 2013).

TÜKETİCİ TAKVİYE EDİCİ GIDA SATIN ALIRKEN NELERE DİKKAT ETMELİDİR?

Öncelikle, bu tür ürünlerin muhakkak doktor kontrolünde kullanılması gerekmektedir.

1. Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliğine uygun olmalıdır. Kayıt numarası, ithalatçı firma ithal ettiği takviye edici gıdayı başka bir gıda işletmesinde üretim veya işleme tabi tutulmuş ise o işletmenin işletme kayıt belgesi numarası ve takviye edici gıda onay numarası etiket üzerinde yer almalıdır.

2. Bakanlığımız tarafından onay verilmiş son kullanma tarihleri geçmemiş ürünlerin satın alınması gerekir. Ürün içeriklerinde yer alan bitkilerin Bakanlığımızca yayınlanan pozitif

bitki listesinde bulunan bitkiler olmak zorundadır.

Takviye edici gıdalar konusunda internet ve televizyon programlarında hastalık önleyici veya tedavi edici gibi sağlıkla ilgili beyanlar kullanılarak tanıtımı yapılan ürünlere itibar edilmemesi ve bu tür ürünleri kullanma ihtiyacı duyan kişilerin Bakanlığımız Web sitesinden, Alo 174 hattından veya doğrudan Koruma Kontrol Genel Müdürlüğünden doğrulamadan bu tür ürünleri asla kullanmamaları ve her türlü şikayet veya tespit edilen olumsuzlukları Bakanlığımıza iletmesi gerekmektedir.

Referanslar

1. Ersöz, T. 2012. Bitkisel ilaçlar ve Gıda Takviyeleri ile ilgili genel yaklaşım ve sorunlar. Türkiye Eczacılar Birliği Yayını/Sürekli Meslek İçi Eğitim Dergisi (Mised), Sayı:27-28, Sayfa, 11-21.
2. Aslan, O. 2013. Takviye Edici Gıdaların Hukuki Rejimi. Erişim:12 Haziran 2013. <http://www.gidayasam.com/yazarlar/17-olcay-aslan/8815-takviye-edici-gidalarin-hukuki-rejimi>
3. TEG, 2013. Takviye Edici Gıdaların İthalatı, Üretimi, İşlenmesi ve Piyasaya Arzına İlişkin Yönetmelik. 2 Mayıs 2013 tarih ve 28635 sayılı Resmi Gazete.

KOOPERATİFÇİLİK EĞİTİMİ VE ÖNERİLER

İcabi ÇAĞAN
Kır. Kalk ve Örg. Şub. MÜD.

‘Belirli bir konu üzerinde kişilerin bilgi, beceri ve görgü kazanarak yetişmelerine olanak sağlayan eğitim; aynı zamanda İnsanda, istenilmeyen alışkanlıkların yok edilmesi açısından da en önemli araçtır’.

Bu nedenle bilginin öne çıktığı ve bilgi çağında yaşadığımız bu yüzyılda Kooperatifçilik hareketinin, globalleşmenin ortaya çıkardığı yeni durumla baş etmesi, sadece belirli dönemlerde değil, sürekli olarak eğitim, öğretim ve araştırma ile desteklenmesi ve geliştirilmesi ile mümkün olabilecektir.

Bugün ki anlamıyla dünyada kooperatifçiliğin başlangıcı olarak kabul edilen 1844 yılında ROCHDALE öncüler hareketi tarafından belirlenip son olarak 1995 yılında ‘Uluslararası Kooperatifler Birliği’ (ICA) nin kongresinde yeniden gözden geçirilerek onaylanan Kooperatifçilik ilkelerinden bir tanesi de ‘Eğitim, Öğretim ve Bilgilendirme’ İlkesidir.

1919 yılında Versailles Anlaşması ile kurulan 1946 yılında Birleşmiş Milletlere bağlanan Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 1920 yılında Örgütü içinde Kooperatif Birimi kurarak Kooperatifçilik hareketine ilgisini ve desteğini sürdürmüştür.

Ülkemizdeki Kooperatifçilik eğitimi en üst seviyedeki kamu yöneticilerini, çalışanlarını ve ortaklarını hatta tüm toplumu kapsamalıdır. Kooperatiflerin değişen sosyo-ekonomik şartlara uyum sağlayabilmesi globalleşmenin yarattığı yeni ekonomi diye adlandırılan koşullarda rekabet

güçlerini artırabilmesi için öncelikle, Kooperatif yöneticilerinin ve çalışanlarının yönetim, muhasebe, finansman, işletmecilik, halkla ilişkiler, ve mevzuat gibi konularda eğitim görmeleri gerekmektedir.

Kooperatifçilik Eğitimi üç ayrı grup üzerinde ele alınmalıdır.

1- Kooperatif Yöneticileri ve Çalışanlarının Eğitimi:

Kooperatiflerin geleceğini yöneticiler ve çalışanlar belirlemektedir. Kooperatif yöneticilerinin ve

çalışanlarının kooperatifçiliğin değişen ve gelişen yönleri itibarı ile sürekli eğitime tabii tutulmaları gerekir. Kooperatifin değişen ve gelişen yenilikler karşısında yönetim ve stratejilerini en iyi şekilde saptayabilmesi gerekmektedir.

2-Kooperatif Ortaklarının Eğitimi:
Kooperatifçilik İlke ve değerlerinin ortaklara anlatılması kooperatifin kendilerine ait olduğu ve kooperatifin başarısının ve gelişmesinin onlara bağlı olduğu, kooperatif ortaklık haklarının neler olduğu neler yapabilecekleri anlatılmalıdır.

3 – Kamuoyunun Eğitimi:

Kooperatifçiliğin Ülke kalkınmasına ne gibi katkıda bulunacağı temel eğitimden başlayarak eğitimin her kademesinde radyo, tv ve gazetelerde anlatılması gerekir. Böylelikle kooperatiflerin kurulması ve kooperatifçiliğin gelişmesinde, halkın kooperatifçiliği sahiplenmesi ve kooperatifçilikle ilgili kendiliğinden talep ve girişimlerde bulunması, kısaca kooperatifçilik bilincinin oluşturulması eğitim yolu ile sağlanabilir.

ÖNERİLERİMİZ

• İlk, orta ve lise öğretiminde kooperatifçilik eğitime yer verilmeli ve öğrenciler arasında kooperatif bilinci geliştirilmelidir.

• Kooperatif çalışanlarına, ortaklarına ve yöneticilerine yönelik eğitimler sürekli olarak verilmelidir.

• Tüm eğitim ve öğretim kurumlarında kooperatifçilik eğitim ve öğretim çalışmaları başlatılmalıdır. Bu kurumlarda eğitim görüp mezun olanların ilgili alanlarda görev yapmaları sağlanmalıdır. Örnek olarak Ülkemizdeki Kooperatifçilik meslek elemanları Kooperatiflerde istihdam edilmelidir.

• Kooperatifçilik eğitimi için devlet bütçesinden Kooperatifçilik Eğitim fonu sağlanmalıdır.

• Uluslararası Kooperatifçilik eğitim ve araştırma kuruluşlarıyla işbirliği kurulmalıdır.

• Üniversitelerde Kooperatifçilik Programı öğrencilerine burs olanağı sağlanmalı, bilimsel araştırmaları için destek verilmelidir.

SAMSUN İLİNİN COĞRAFI BİLGİ SİSTEMİ İLE KURAKLIK MODELİ ÇALIŞMASI VE YAĞIŞ DEĞERLENDİRMESİ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ - I

Havva ANIL
Ziraat Yüksek Mühendisi

Tarımsal kuraklık: Toprakta bitkinin ihtiyacını karşılayacak miktarda suyun bulunmaması olarak tarif edilebilir. Her tarımsal kuraklıkta meteorolojik kuraklık meydana gelmekle birlikte, her meteorolojik kuraklıkta tarımsal kuraklık yaşanmamaktadır. İklim değişikliği; etkilerini ve sonuçlarını lokal olarak gözlemlediğimiz küresel bir sorun. Yeryüzünün farklı bölgelerindeki sıcaklık ve yağış gibi iklim parametrelerindeki değişimleri ifade etmektedir. Örneğin otomobille ilgilenenler veya son zamanlarda yeni otomobil alanlar fark etmiştir, araçların teknik özellikleri içinde artık kilometredeki karbondioksit salımları yer almaktadır. Sadece bu değil, Avrupa uçuşlarınızda sizden karbon vergisi kesildiğini ve biletlerde de uçuşunuzun ne kadar karbon-monoksit salımına yol açtığını hesaplanıp yer aldığını görürsünüz. Dahası karbon piyasaları, Kyoto Protokolü, yenilenebilir enerji gibi kelimeleri sıkça duymaya ve kullanmaya başladık. Günlük hayatımıza giren ve yaygınlaşan bu kavramların tümü aslında yeni bir dönemin içine girmiş olduğumuz göstergeleridir. Bu dönemin adı; “düşük karbon salımı dönemidir”. Avrupa Birliği’nde bu durum o denli yaygınlaştı ki marketlerin bazılarında düşük salımlı veya karbon salımı sıfır olan çiftliklerin ürünleri tercih edilmektedir. Normalde yeryüzünün herhangi bir

noktasında iklim uzun dönemde değişiklik göstermez. Her yıl farklılıklar görülmekle beraber uzun dönem ortalamalar değişmez. Oysa günümüzde küresel ısınmanın bir sonucu olarak yeryüzünün farklı kesimlerinde ortalama iklim parametreleri değişiklik göstermektedir. Örneğin bir ilçeye uzun dönemde belli bir miktarda yıllık yağış düşmekteyken zaman içinde (onyıllar) yağış miktarı azalabilmekte veya artabilmektedir. Aynı durum sıcaklık ve benzeri iklim parametreleri için de geçerlidir fakat yeryüzünün her bölgesinde bu durum farklılık göstermektedir. Ülkemizin büyük kesimi dahil bir çok ülkede ve bölgede yağışın azalması gözlenmekte ve beklenmektedir. Küresel ısınma; küresel sıcaklığın ya da gezegen ortalama sıcaklığının son 150 yıl içinde ortalama 0.7 °C artışını ifade etmektedir. Sıcaklıklardaki bu yükselişin nedeni sera etkisindeki artışla açıklanmaktadır. Sera etkisi; atmosferin yeryüzüne yakın kesiminde yer alan sera gazları (karbondioksit, azotdioksit, metan, CFC, ozon, su buharı vb.) nedeniyle ısı enerjisinin bir serada olduğu gibi yeryüzü çevresine hapsolmesidir. Atmosferin gaz bileşiminde % 78 azot, % 21 oksijen bulunmaktadır. Her iki gaz da ısı tutma özelliğine sahip değildir, yani sera gazı değildir. Sera gazlarının atmosferdeki toplam oranı % 1 den fazla olmakla beraber canlıların yaşamında büyük bir işleve sahiptir.(Halen

yeryüzü sıcaklığı ortalama 14 °C olup sera gazları olmasaydı -18 °C olacaktı yani 32 derece daha düşük.)Sera etkisi dünyamızdaki yaşam için son derece önemlidir ancak etkisinin artması zararlı sonuçlar doğurmaktadır.

Bu çalışma, Samsun 10. Bölge Müdürlüğünden alınan verilerden hazırlanarak çalışılmıştır. Samsun ilinde şuanda aktif olarak Samsun (Atakent-Merkez), Çarşamba (Havaalanı) ve Bafra istasyonlarına ait verilerin verileri güncel olup, diğer 9 ilçeye ait veriler uzun yıllar kategorisinde değerlendirilmiştir.

KURAKLIK ANALİZİ

Standart Yağış İndeksi (Standardized Precipitation Index-SPI); Standart Yağış İndeksi (SPI) esas olarak belirlenen zaman dilimi içinde yağışın ortalama olan farkının standart sapmaya bölünmesi ile elde edilir (McKee et al. 1993). Standart yağış indisinde kuraklık SPI’nın negatif ve -1.0 veya daha küçük değerlere ulaştığı durum olarak tanımlanır. Diğer bir deyişle, kuraklık SPI’nın ilk önce sıfırın altına indiği zaman başlar ve tekrar pozitif olduğunda son bulur. SPI değerleri seçilen zaman dilimi içerisinde hem kurak hem de nemli dönemler aynı şekilde temsil edilmiş olur. Standart yağış indeksi (SPI) esas olarak belirlenen zaman dilimi içinde yağışın ortalama olan farkının standart sapmaya bölünmesi ile elde edilir (McKee et al.1993).

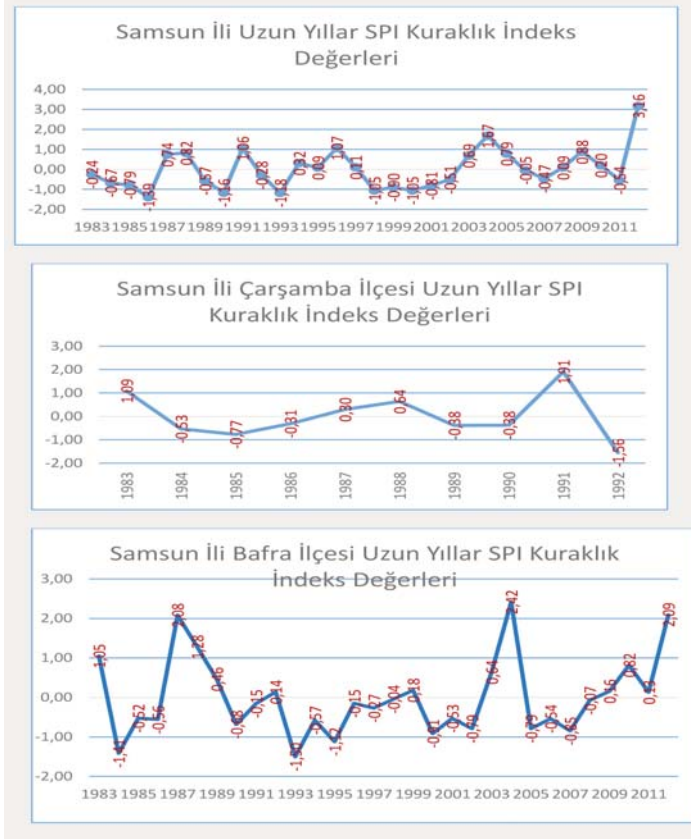
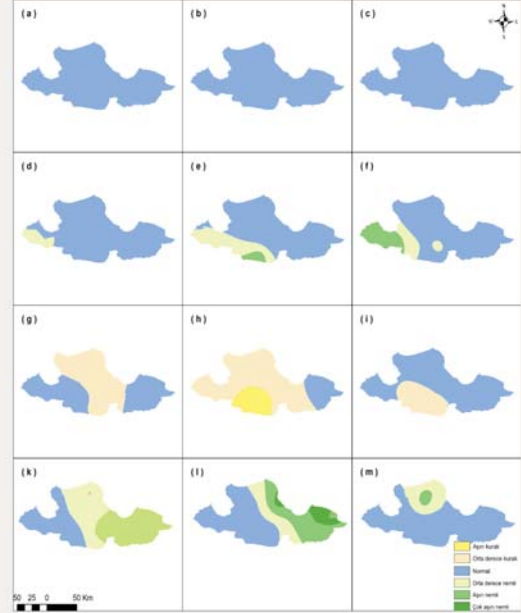
Uzun yıllara ait veriler ile SPI metoduna göre değerlendirilme yapıp arcGIS programında analiz edilerek Samsun İline ait kuraklık haritaları oluşturulmuştur.

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \bar{X})^2}{N-1}}$$

Tablo 1. SPI metoduna göre indeks değerleri ve sınıflandırma

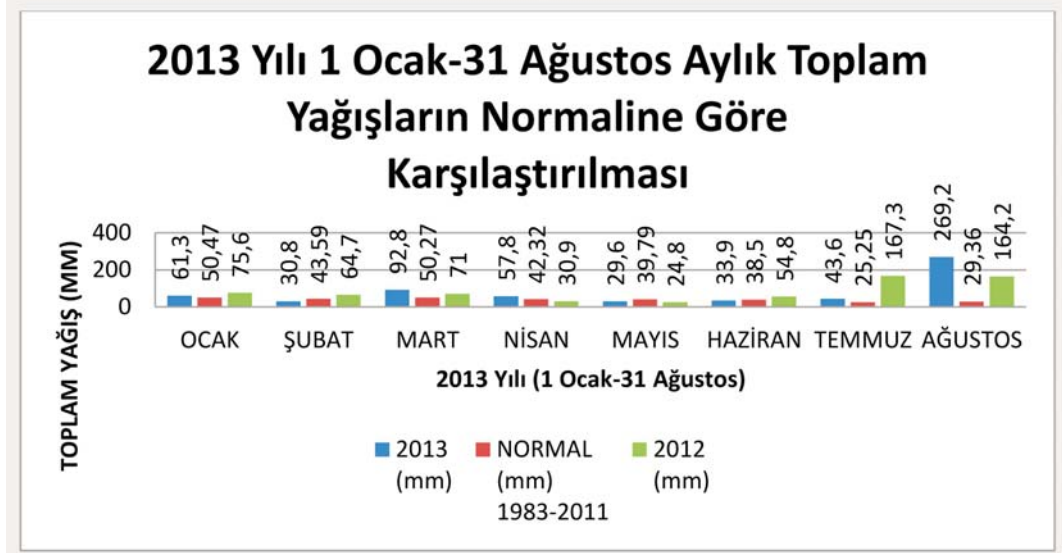
SPI İNDİS DEĞERLERİ	SINIFLANDIRMA	CLASSIFICATION
2.0 ve fazla	Olağanüstü Nemli	Exceptionally Moist
1.60 ile 1.99	Aşırı Nemli	Extremely Moist
1.30 ile 1.59	Çok Nemli	Very Moist
0.80 ile 1.29	Orta Nemli	Moderately Moist
0.51 ile 0.79	Hafif Nemli	Abnormally Moist
0.50 ile -0.50	Normal Cıvırı	Near Normal
-0.51 ile -0.79	Hafif Kurak	Abnormally Dry
-0.80 ile -1.29	Orta Kurak	Moderately Dry
-1.30 ile -1.59	Şiddetli Kurak	Severely Dry
-1.60 ile -1.99	Çok Şiddetli Kurak	Extremely Dry
-2.0 ve düşük	Olağanüstü Kurak	Exceptionally Dry

SAMSUN İLİ UZUN YILLAR SPI (STANDART PRECIPITATION INDEX) METODUNA GÖRE AYLIK KURAKLIK DURUMU

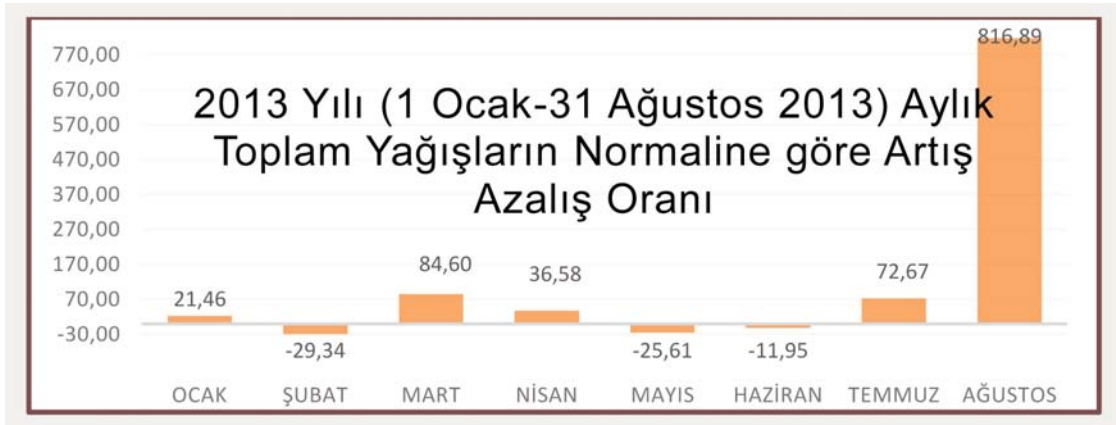

Samsun ili ocak-şubat-mart aylarında normal seviyede; nisan, mayıs aylarında Vezirköprü ilçesinin batı ve güneybatı kesimi orta derecede nemli olup diğer yerler normal, haziran ayında Vezirköprü ilçesinde kuzey-güney yönündeki kuşakta orta derecede nemli, Temmuz ayında Yakakent, Alaçam, Bafra, 19 Mayıs, Atakum, İlkadım, Canik, Kavak, Havza, Ladik, Asarcık ilçeleri orta derecede kurak diğer yerler nemli; Ağustos ayında Vezirköprü, Yakakent, Alaçam, Bafra, 19 Mayıs, Atakum, İlkadım, Canik, Havza, Asarcık, ilçeleri orta derecede kurak, Ladik ve Kavak ilçesinin bir bölümü aşırı kurak ve aralık aylarında kuraklık yönünden bir problem görülmemektedir.

YAĞIŞ DEĞERLENDİRMESİ; Samsun ili son 30 yıl değerleri dikkate alındığında en kurak yıl 595 mm ile 1986 yılında, en yağışlı yıl ise 999,1 mm ile 2012 yılında yaşanmış olup, normalin üzerinde yağışlı bir yılmiş gibi görünse de, yağışların temmuz ve ağustos aylarında normallerinin çok çok üzerinde olmasından kaynaklanmaktadır. Tarımsal açıdan önemli olan kış ve ilkbahar aylarında olması gereken yağışlar normallerinden % 12-%30 daha az gerçekleşmiştir. 2013 yılı aylık ortalama yağışları Ocak, Mart, Nisan, Temmuz, Ağustos aylarında 1983-2011 normallerinin üzerinde; Şubat, Mayıs, Haziran aylarında ise normallerinin altında gerçekleşmiştir (Şekil 1).

2013 yılında tarımsal açıdan büyük önemi bulunan şubat ayı yağışları normaline göre % 29,34 azalma, ilkbahar yağışlarından mayıs ayı yağışlarında normaline göre % 25,61 oranında azalma gözlenmiştir. Ağustos ayı yağış ortalaması 269, normali (1983-2011): 29,36 mm olup, normaline göre % 816,89 oranında artım olmuştur (Şekil 2).

Hidrolojik kuraklık açısından büyük önemi bulunan kış yağışları Samsun ilimizde 2012 yılında normalinden % 7,8; 2013 yılında % 5,84 az olmuştur. Çarşamba ilçemizde 2013 yılında normalinden % 2,79 artım olmuştur. Bafra İlçemizde 2013 yılında normalinden % 8,40 az olmuştur.

TARIMSAL ALTYAPI VE ARAZİ DEĞERLENDİRME ŞUBESİ ARAZİ TOPLULAŞTIRMA ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü yatırım programında yer alan, Samsun Bafra - Alaçam Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Projesi, 19.12.2012 tarihinde Yüklenici Firmaya yer teslimi yapılarak uygulamaya başlamıştır.

Samsun - Alaçam İlçesine bağlı Doyran, Etyemez, Göçkün, Gökçeboğaz, Habilli, Karlı, Soğukçam, Toplu, Yeniköy, Yukarıelma ve Zeytin Köyleri ile Fatih ve Yakacık Mahallelerini kapsayan Toplulaştırma proje alanı 7562 ha'dır.

İl Müdürlüğümüzce yürütülen Samsun / Bafra - Alaçam Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Projesi kapsamında, Projenin ne aşamada olduğu, takip eden süreçte neler yapılacağı hakkında konu uzmanı ilgili teknik elemanlar tarafından köylerde, mahallinde arazi maliklerini bilgilendirme toplantıları yapılarak çalışmalar hakkında konu paydaşlarına bilgiler verilmiştir.

Arazi malikleri ile mahallinde yapılan sohbet ve bilgilendirme toplantılarında ;

- Toplulaştırma Projelerinin neden yapıldığı ve yapılmasının gerekliliği,
- Toplulaştırmanın ülke tarımına sağlayacağı ve getireceği yararlar,
- Miras hukuku ve dolayısıyla hukuk sisteminin getirdiği sonuçlar nedeniyle parçalanarak küçüklen ve

gerekli işletme büyüklüklerinin altına düşen tarım arazilerinin, ülkenin geleceğini ne denli olumsuz etkileyeceği düşüncesinden hareketle toplulaştırmanın yapılması ve dolayısıyla toprak büyüklüğünü korumanın önemi,

- Oluşturulacak yeterli parsel büyüklükleri dolayısıyla, ileride kurulacak tarımsal işletmelerin arazi maliklerine ve ülke tarımına sağlayacağı faydalar,

- Yeterli büyüklükte düzenlenmiş tarımsal arazi parsellerinin tarımsal yapıyı ve üretimi olumlu yönde etkileyeceği, üretim maliyet ve masraflarının azalacağı,

- Tüm bu sayılan fayda ve avantajlı sonuçların ortaya çıkmasının ve dezavantajlı durumları önlemenin yolunun öncelikle tarım arazilerindeki daha fazla parçalanmayı ve bozulmayı önleyici toplulaştırma çalışmaları olduğu,

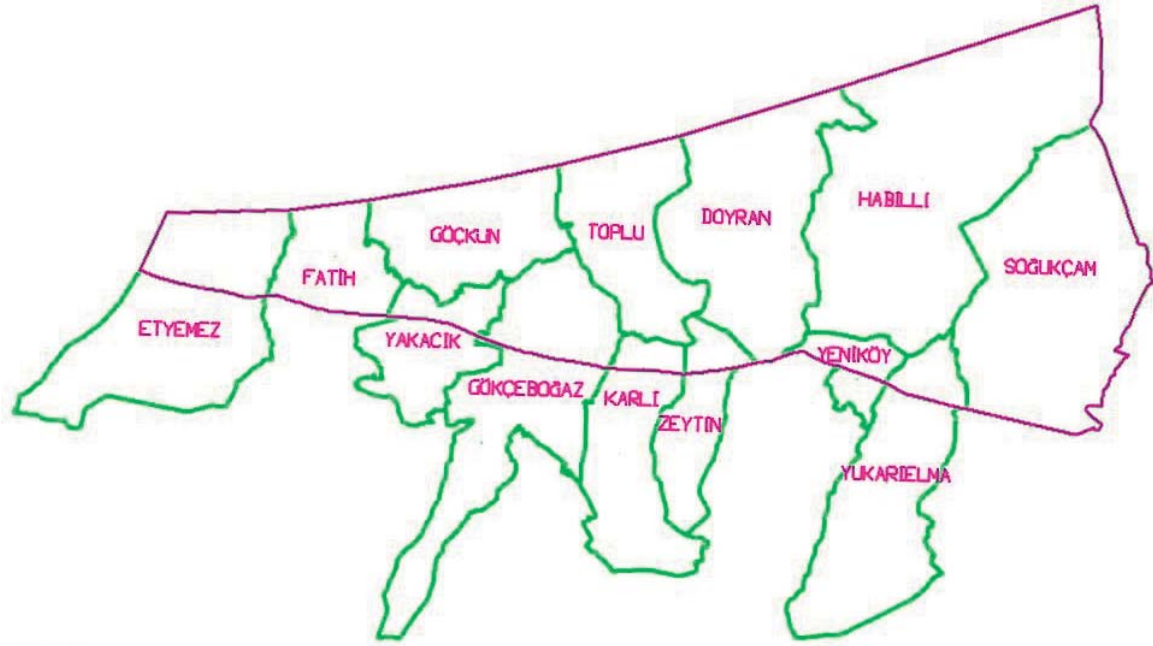
- Toplulaştırma ile ilgili tüm yasal, hukuki düzenlemelerin yasama organı tarafından yapıldığı,

- Toplulaştırma sonrasında bugüne kadar oluşmuş parçalı ve küçük arazi

düzensizliklerinin (Çaplık, parçalanmış taşınmazlardaki tarımsal faaliyetlere uygun olmayan en – boy uyumsuzluğu gibi) iyileştirilmesinin mümkün olabileceği,

- Arazi toplulaştırması sohbet çalışmaları esnasında ayrıca, tarımsal arazileri niteliklerine göre değerlendirme, toprak derecelendirilmesi ya da toprakları yapısına göre sınıflandırılma hususları izahatlı bir biçimde anlatılmaktadır.

- Ayrıca bir kişiye ait, farklı alanlardaki küçük arazi grupları yerine, o kişinin arazilerinin toplamını karşılayacak kadar, en az miktarda parça arazinin, mümkün olursa tek bir parçanın verilmesinin toplulaştırmada amaçlandığı, parçalı arazileri olan kişilerin taşınmazlarının tek parselde toplanacağı, böylece oluşacak yeni parsel yapısında iş gücünden, akaryakıttan, tarla sınırlarındaki kayıplardan kar edilmiş olacağı, toprak işleme, drenaj, sulama, gübreleme ve ilaçlama gibi yatırımlar daha ucuza mal edileceği çiftçilere, konu ilgililerine detaylı bir şekilde izah edilmektedir.

SAMSUN-BAFRA-ALAÇAM ARAZİ TOPLULAŞTIRMA VE TARLA İÇİ GELİŞTİRME HİZMETLERİ PROJESİ

SAMSUN-BAFRA-ALAÇAM ARAZİ TOPLULAŞTIRMA PROJESİ TOPLULAŞTIRMA SINIRI UYDU GÖRÜNTÜSÜ

Samsun-Bafra-Alaçam Arazi Topplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri (TİGH) Projesi, DSİ 7.Bölge Müdürlüğünce uygulanan Sulama Projesi ile eş zamanlı yürütülmektedir.

Projede 2013 yılı içerisinde sayısallaştırma, sosyal etüt, ortofoto ve toprak etüt çalışmaları tamamlanmış olup, toprak sınıflama ve blok planlama çalışmaları devam etmektedir.

2014 yılı başlarında çiftçi tercihleri alınarak mülakat çalışmalarına başlanacak olup yayım, eğitim ve vatandaşları bilgilendirme çalışmaları teknik elemanlarımız tarafından aralıksız olarak sürdürülecektir.

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ EĞİTİMİ BAŞLADI

30 Haziran 2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu” kapsamında, İl ve İlçe Müdürlüklerinde çalışan personellere iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmesi, hizmet binalarının risk analizi raporunun hazırlanması, acil eylem planı hazırlanması ve iç ortam ölçümlerinin yapılması gerekmektedir.

Bu kapsamda; 11.12.2013 tarihinde İl Müdürlüğümüzde görevli personellere iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmiştir. Eğitimden önce konuşma yapan İl Müdürü Kadir GÜVEN, AB mevzuatları çerçevesinde iş sağlığı ve güvenliğinin ne kadar önemli olduğunu vurgulamıştır. Hazırlanan eğitim programı çerçevesinde, İl ve İlçe Müdürlüklerinde çalışan tüm personelimizin iş sağlığı ve güvenliği konusunda eğitim alması sağlanmıştır.

Ayrıca eğitime katılanlara “Katılım Belgesi” verilecektir.

İş sağlığı ve güvenliği kapsamında, İl Müdürlüğümüz hizmet binalarının

risk analizi raporunun hazırlanması, acil eylem planı hazırlanması ve iç ortam ölçümlerinin yapılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

BÖLGE GRUP TOPLANTISINA KATILDIK

2013 yılı Bölge Grup Toplantılarının ikincisi, 12-13 Kasım 2013 tarihlerinde Giresun İlinde yapıldı. İl Müdürlüğümüzü temsilen; İl Müdür Yardımcısı Nail KIRMACI, Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürü Erol BAŞ, Ziraat mühendisleri M.Rasi UYSAL, Tufan AYDIN, Dr.

Asuman SEZER, Hidayet ALTUNDAL ve Enformasyon Biriminden Tekniker Recep YAPINCAK’ın katıldığı toplantıya, Bölge Araştırma Enstitüleri, İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri ile Sivil toplum kuruluşlarından çok sayıda yönetici, teknik ve sağlık personelinin

iştirak ettiği görüldü.

Bitkisel Üretim, Bitki Sağlığı, Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri konularında sorunların ve çözüm önerilerinin tartışıldığı toplantıda, TARSİM Bölge koordinatörlüğü tarafından da, Tarım Sigortaları konusunda bilgilendirme sunusu yapıldı. 15.11.2013

2013 YILI ANAÇ MANDA DESTEKLEME TOPLANTISI YAPILDI

İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda 2013 yılı anaç manda desteklemesi ile ilgili Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü koordinasyonunda 17 İlçe Müdürlüğünde görevli konu sorumluları Veteriner Hekim, Veteriner Sağlık Teknisyenleri ve Samsun ili Damızlık Manda Yetiştiricileri Birlik Başkanının katılımı ile bir toplantı yapıldı.

Toplantının açılışında bir konuşma yapan İl Müdür Yardımcısı Dr. Habip MURUZ “Ülkemizde, yaklaşık 15.000 manda varlığı ile Samsun İli ilk sırada yer almaktadır. İlimizde ilçeler düzeyinde ise Bafra ilk sırada yer alırken bunu Vezirköprü, Alaçam,

Çarşamba ve Terme ilçeleri izlemektedir. Manda varlığımızın büyük kısmı Kızılırmak Deltası içerisinde yer almaktadır. Bakanlığımızca ilk kez 2008 yılında anaç mandaları destekleme kapsamına alınmıştır. İlimizde 2008-2012 yılları arasında anaç mandaya toplam 5.187.000,00 TL. destekleme ödemesi yapılmıştır. 2013 yılında da bu destekleme manda başına 350,00 TL. olarak belirlenmiştir. 2013 yılında ilk kez bu desteklemeler Samsun İli Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği aracılığıyla yapılacaktır. Bu nedenle 3 baş ve üzeri manda varlığına sahip yetiştiricilerimizin söz konusu manda

birliğine üye olmalarını öneriyoruz. Yetiştiricilerimizin birliği müracaatları 31 Aralık 2013'te sona erecektir. Bu tarihe kadar işletmelerindeki manda varlığını TURKVET kayıt sisteminde güncellemeleri önemlidir” dedi.

Toplantıda, 2013 yılı manda destekleme iş akışı hakkında katılımcılara bilgi verildikten sonra İlçe Müdürlüklerimizin manda desteklemesi müracaatı için Samsun Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliğine her türlü konuda destek verilmesi ve olası mağduriyetlerin yaşanmaması için alınacak önlemler kapsamlı bir şekilde tartışıldı.

ANADOLU MANDASI HALK ELİNDE ISLAHI PROJESİ YÜRÜTME KURULU TOPLANTISI YAPILDI

Bakanlığımız tarafından yürütülen Halk Elinde Hayvan Islahı Projesi çerçevesinde Samsun, Çorum, Giresun, Sivas ve Kayseri illerinde yürütülmekte olan Anadolu Mandası Halk Elinde Islahı Projesinin Yürütme Kurulu toplantısı İl Müdürlüğümüzde yapıldı. Toplantıya Tarımsal

Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünden Proje Koordinatörü, Samsun, Giresun, Çorum, Sivas ve Kayseri illerinden Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürleri, Proje Liderleri ve Damızlık Manda Yetiştiricileri Birlikleri Başkanları ile teknik elemanları

katıldı.

Toplantıda Manda Islah Projesinin yürütüldüğü Samsun, Giresun, Çorum, Sivas ve Kayseri illerinde proje değerlendirilmesi yapılarak genel kazanımlar, darboğazlar, ıslah organizasyonu konuları ve proje liderlerinden beklentiler tartışılmıştır.

'HALK ELİNDE KARAYAKA KOYUNU ISLAH PROJESİ YÜRÜTME KURULU TOPLANTISI YAPILDI'

Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olan Halk Elinde Küçükbaş Hayvan Islahı Projesi kapsamında Samsun, Ordu, Giresun ve Sinop illerinde yürütülmekte olan Halk Elinde Karayaka Koyunu Islah Projesinin Yürütme Kurulu Toplantısı İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda

yapıldı. Toplantıya Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünden Daire Başkanı Dr. Bekir ANKARALI, Samsun, Giresun, Ordu ve Sinop illerinden Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürleri, Proje Liderleri, Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri

Birlik Başkanları ve teknik elemanları katıldı.

Toplantıda Koyun Islah Projesinin yürütüldüğü illere ait proje değerlendirilmesi yapılarak görülen aksaklıklar, çözüm önerileri ve beklentiler tartışılarak yürütme kurulu üyeleri tarafından karar altına alındı.

HAYVAN REFAHI İLE İLGİLİ TOPLANTI İL MÜDÜRLÜĞÜMÜZDE YAPILDI

İl Müdürlüğümüzde canlı hayvan satıcılarının eğitimi ve nakilde hayvan refahı ile ilgili Toplantı 18.12.2013 tarihinde İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda yapıldı

Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği, Canlı Hayvan Ticareti Yapan Satıcıların Çalışma ve Denetlenmesi ile

İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliği içeren bilgilendirme toplantısı; Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü koordinasyonunda 17 ilçe müdürlüğünde görevli konu sorumlusu Veteriner Hekimlerin katılımı ile gerçekleştirildi.

Toplantıda, 01.01.2014 tarihinde yürürlüğe girecek olan yönetmelik

hükümlerine göre hayvan satıcılarının, nakliyecilerin, sürücülerin, nakliyyeye eşlik eden bakıcıların, eğitime tabi tutularak sertifikalandırılması ve kayıt altına alınması ayrıca hayvan refahına uygun nakil araçlarının onaylanması ile ilgili olası mağduriyetlerin yaşanmaması için alınacak önlemler tartışıldı.

BAFRA İLÇEMİZDE HAYVAN DAĞITIMI YAPILDI

İlimiz Bafra İlçesi S.S. Osmanbeyli Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin uygulamakta olduğu "Ortaklar Mülkiyetinde 180 Başlık (30 Aile X 6 Baş/Aile) Damızlık Sığır Yetiştiriciliği Projesi" gereğince, kooperatifin doğrudan temin yöntemi ile alım yaptığı damızlık Belgeli 180 Baş Holstein ırkı gebe düveler hak sahibi kooperatif ortaklarına 23.10.2013 tarihinde Osmanbeyli köyünde kura ile dağıtılmıştır.

Kura çekimi töreni İl Müdürümüz Sayın Kadir GÜVEN, İl Müdür Yardımcımız Dr. Habip MURUZ, Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürü Bekir KARAOSMANOĞLU, Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürü İcabi ÇAĞAN, Bafra Ziraat Odası Başkanı Sait KARAGÖL, Kooperatif Başkanı Ramazan BÜLBÜL, diğer Yönetim Kurulu Üyeleri ve Kooperatif Ortakları ile İl Müdürlüğümüzde görevli Teknik ve

Sağlık personellerin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Kura çekimi töreninde yapmış olduğu konuşmada İl Müdürümüz Kadir GÜVEN: Öncelikle dağıtımı yapılan 180 adet hayvanın çiftçilerimize, bölge hayvancılığına ve nihayetinde ülke hayvancılığına hayırlı olmasını dileyerek, bu kooperatifte dahil olmak üzere Bakanlık olarak Samsun İlinde Genel Bütçe ve KASDP Projeleri kapsamında toplamda 32 adet kooperatife 5.844 Baş Damızlık gebe düve dağıtıldığını yine Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi kapsamında 3 Kooperatifimize 636 Baş Damızlık gebe düve dağıtımının yapılacağını belirtmişlerdir.

Kura çekimi sonrasında Yüklenici firma tarafından Veteriner Hekim kontrolünde ultrason yöntemiyle hayvanların gebelikleri teyit edilerek, iç dış parazit ve vitamin uygulaması yapıldıktan sonra hak sahibi ortaklara teslimat yapılmıştır.

Süt Toplama Merkezlerine Yönelik Toplantı Yapıldı

5996 sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" kapsamında 17/12/2011 tarih ve 28145 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik" hükümlerine göre süt toplama merkezi olarak faaliyet gösteren işletmelerin onay işlemleri ve denetimleri ile ilgili İl Müdürlüğümüzde 10/10/2013 tarihinde İl Müdür Yardımcımız Dr.

Habip MURUZ, Gıda ve Yem Şube Müdürümüz Cihan EROĞUL, İlçe Müdürlerimiz ve konuyla ilgili personellerimiz ile işletmecilerin ve sektör paydaşlarının da katıldığı bir toplantı yapıldı.

Toplantıda onay işlemlerinin nasıl yapılacağı, işletmelerde hangi şartların gerçekleştirilmesi gerektiği, denetimlerin işleyişi, sektörün genel değerlendirmesi sorun ve öneri sunumları yapıldı.

İL MÜDÜRÜMÜZ KADİR GÜVEN KURBAN SATIŞ YERLERİNDE İNCELEMELERDE BULUNDU

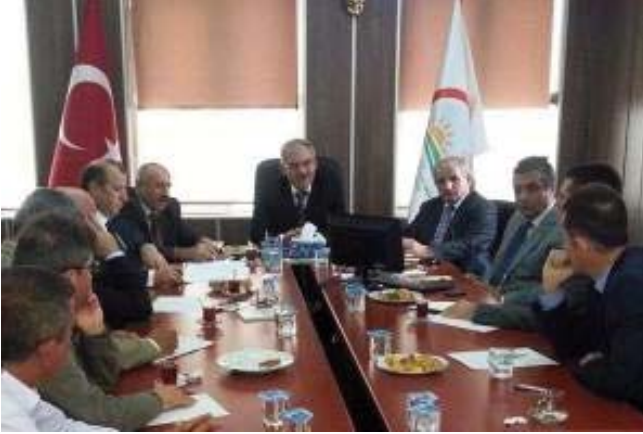
Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN kurbanlık hayvan satış yerlerinde incelemelerde bulundu.

Kurbanlık hayvan satış çadırlarını tek tek ziyaret eden İl Müdürü Kadir GÜVEN satıcıların sorunlarını dinley-

erek kurban satışlarıyla ilgili bilgi aldı.

Kurban Bayramı boyunca nöbetçi veteriner hekimlerin herhangi bir olumsuzluk yaşanmaması için sürekli görevde olacaklarını hatırlatan GÜVEN, pazarlarda satılamayan hayvanların geriye dönüşlerinde mut-

laka veteriner sağlık raporu almaları gerektiğini ve vatandaşlarımızın herhangi bir sorunla karşılaşmaları durumunda nöbetçi veteriner hekimlerin listesine samsuntarim.gov.tr adresinden ulaşabileceklerini sözlerine ekledi.

İTHALATÇI VE İHRACATÇI FİRMALARIN PROBLEMLERİ TARTIŞILDI

İl Müdürlüğümüzde 'Samsun'da Gıda İhracat ve İthalatı Yapan Firmaların Problemleri'nin tartışıldığı bir toplantı düzenlendi. Toplantıya Bakanlığımız Hayvan ve Hayvansal Ürünler Sınır Kontrol Daire Başkanı Bayram SERTKAYA, Bitki ve Bitkisel Ürünler Sınır Kontrol Daire Başkanı Muharrem SELÇUK, İl Müdür Vekili İsmail DEMİR, İl Müdür Yardımcısı Dr. Habip MURUZ, bazı Şube Müdürleri, Samsun Ticaret Borsası Başkanı Sinan ÇAKIR ve firma temsilcileri katılmışlardır.

İl Müdür Vekili İsmail DEMİR'in açılış konuşmasından sonra söz alan Daire Başkanı İsmail SERTKAYA yaptığı konuşmada "Bakanlık olarak canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin

ithalat ve ihracatında ihtisas kapıları oluşturuyoruz. Bu kapsamda ticaret hacmi esas alınarak Samsun'a Veteriner Sınır Kontrol Noktası Müdürlüğü kurulması için çalışmalarımıza başladık" dedi. Daha sonra söz alan Daire Başkanı Muharrem SELÇUK ise "Türkiye'nin ihracat ve ithalat hacminin giderek geliştiğini görüyoruz. İhracatta ürünle birlikte karşı ülkeye risk de

taşınmış oluyor. Ancak 250 ithalat kapısında bu riski kontrol etmek zor. Amacımız ithalata bağlı hastalık riski yada gıda güvenliğini güvence altına almaktır" dedi.

Konuşmaların ardından katılımcı firmaların ithalat ve ihracatta karşılaştıkları problemler ve çözüm önerileri tartışılarak ardından Samsunport Limanına topluca bir ziyaret gerçekleştirildi.

2013 YILI 9.ETAP MAKİNE EKİPMAN ALIMLARININ DESTEKLENMESİ TAMAMLANDI

Bakanlığımızca yürütülmekte olan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında Makine Ekipman alımlarının Desteklenmesi ile ilgili 26 Haziran 2013 tarihli Resmi Gazete ve 2013/27 sayılı Tebliğ kapsamında müracaatlar ve satın alma işlemleri 10.11.2013 tarihinde tamamlanmıştır. Konuyla ilgili, Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN yaptığı açıklamada "7 yıldır uygulanmakta olan bu programa çiftçilerimizin yoğun bir ilgi gösterdiğini, amaçlarının makine ekipman destekleme programıyla tarımsal faaliyetler için geliştirilen yeni teknolojilerin üreticiler tarafından kullanımını yaygınlaştırarak; daha kaliteli ve pazar

isteklerine uygun üretim yapılmasını sağlamak, zor şartlarda ve bedenen çalışan üreticilerimizin işlerini kolaylaştırmak ve üretim maliyetlerini düşürerek uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir düzeye getirmek olduğunu" belirtmiştir.

KKYDP makine ekipman destekleme programında Bakanlık tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun olan ve kabul edilen proje başvurularında, hibeye esas yatırım tutarının % 50'sine hibe yoluyla destek verilmektedir. 34 çeşit makine ekipmana destek verilmekte olup hibeye esas tutar gerçek kişiler için mal başına 50.000 TL. ve tüzel kişiler için mal başına 100.000 TL' olarak belirlenmiştir.

2013 yılı 9. Etap KKYDP makine ve ekipman alımlarının desteklenmesi programı kapsamında ilimizde 3058 adet makine ekipmana başvuruda bulunulmuş ve 14.382.706 TL hibe ödemesi talep edilmiştir. İlimize toplam 4.727.324 TL ödenek tahsis edilmiş 1113 yatırımcı hibe sözleşmesi imzalamaya hak kazanarak, satın alma işlemlerini tamamlamış ve bu yatırımcıların 9.041.018 TL'lik hibeye esas proje tutarına karşılık 4.520.509 TL hibe ödemesi yapılmıştır.

2013 yılı da dahil olmak üzere Samsun İlinde bugüne kadar 4631 adet çeşitli tipteki Tarım alet ve makine alımına 20.111.103 TL hibe desteği ödemesi yapılmıştır.

GIDA KONTROL GÖREVLİSİ KURSU TAMAMLANDI

İl Müdürlüğümüzce 04-15 KASIM 2013 tarihleri arasında "Gıda Kontrol Görevlisi Kursu" açılmıştır. Kurs; Amasya İl Müdürlüğünden 3 kişi, Tokat İl Müdürlüğünden 5 kişi, Sinop İl Müdürlüğünden 3 kişi, Rize İl Müdürlüğünden 3 kişi, İl

Müdürlüğümüzden de 8 kişi olmak üzere, toplam 22 kişi katılmıştır. Söz konusu kursa da; Ankara İl Müdürlüğünden 4 kişi, İl Müdürlüğümüzden 5 kişi, Ondokuzmayıs Üniversitesinden 1 kişi, Samsun Gıda Laboratuvarından 1 kişi

olmak üzere, toplam 11 kişi eğitici olarak görev almıştır. Kurs sonunda başarılı olan 22 kursiyere sertifikaları verilmiş olup, çalıştıkları görev yerlerinde 5996 Sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler çerçevesinde Gıda Denetimleri yapabileceklerdir.

GIDA DENETİM ARACI

Samsun İl Özel İdaresi tarafından 2013 Yılı Bütçesinden DMO kanalı ile, İl Müdürlüğümüz Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğünce salgın ve bulaşıcı hayvan hastalıkları ile etkin mücadele çalışmalarında kullanılmak üzere 1 adet 4 x 4 kamyonet çift kabin araç alımı gerçekleştirilmiş olup, araç söz konusu çalışmalarda kullanılmak üzere İl Müdürlüğümüzce teslim alınmıştır.

Ayrıca İl Müdürlüğümüz olarak 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanununa istinaden; gıda satış, toplu tüketim ve üretim yerlerinde denetim faaliyetlerini yürütmekteyiz. Gıda denetimlerinde özellikle numune alımlarında alınan numunelerin Türk Gıda Kodeksine uygun şartlarda ilgili laboratuvarlara iletilmesi gerekmektedir. İşte bu doğrultuda Samsun İl Özel İdare Müdürlüğümüz tarafından 2013 yılı Ekim ayı içerisinde Müdürlüğümüze tam donanımlı bir araç daha verilerek denetimlerimizin daha sık, etkin ve kaliteli olmasına büyük katkıda bulunulmuştur. Bu özelliklere sahip araç sayısının artması ile ilimizde gıda denetimlerinin verimliliği daha da artacaktır. Emeki geçenlere teşekkür ederiz.

BAFRA VE VEZİRKÖPRÜ İLÇELERİMİZDE MAKİNE EKİPMAN DAĞITIM TÖRENİ YAPILDI

Bafra ve Vezirköprü ilçelerimizde Tarım Alet ve Makine dağıtım töreni yapıldı. Törenlere İl Müdürü, İlçe Kaymakamları, İlçe Ziraat Odası Başkanları, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının yetkilileri, İlçe Müdürlüğü çalışanları, Kooperatif ve Birlik Başkanları ile çok sayıda çiftçi katıldı.

Törende bir konuşma yapan İl

Müdürü Kadir GÜVEN; Bakanlığın 2006– 2010 ve 2011– 2015 dönemlerinde Ulusal Tarım Stratejisi çerçevesinde, Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Programını uygulamaya koyduğunu, uygulanmakta olan bu program kapsamında kırsal alanda belirlenen bazı tarımsal makine ve ekipman alımlarına Bakanlık olarak % 50

hibe desteği verilmekte olduğunu, ilimizde 2007- 2012 yılları arasında 3518 yatırımcıya 15.590.594 TL hibe desteği sağlandığını, 2013 yılı içerisinde ise 1217 yatırımcıya 4.973.466 TL hibe desteği sağlandığını ve bugüne kadar toplamda 628 projeye 2.837.760 TL hibe desteği verildiğini ifade etmiştir.

Avrupa Birliği fonlarınca finanse edilen Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun 9. Başvuru Çağrı İlanında, Tıbbi ve Aromatik Bitki Yetiştiriciliği konusunda İlçe Müdürlüğümüz tarafından 20 üreticiye proje hazırlanmıştır. Bu projeler kapsamında, 12 çiftçimize dağıtılan, traktörlerin anahtar teslim töreni geniş katılımlı olarak gerçekleştirilmiştir.

Törende bir konuşma yapan AK Parti Samsun Milletvekili Prof. Dr. Tülay BAKIR; Samsun için bu desteklerin artarak devam etmesi gerektiğini, Samsun'un iklim ve

toprak verilerinin uzmanlar tarafından değerlendirilerek hangi tıbbi ve aromatik bitkinin hangi ilçe de yetiştirilebileceğinin tespit edildiğini, bu bitkilerin yetiştiriciliğinin bölgemiz çiftçilerine daha fazla ekonomik getirisi olacağını belirtmişlerdir.

Atakum Kaymakamı Ali BAKOĞLU'nun konuşmasından sonra projeler hakkında bilgi veren Atakum İlçe Müdürü Mustafa BAŞ ise; Tıbbi ve Aromatik Bitki Yetiştiriciliği Kursuna katılan çiftçilerden şartları uygun olanları tespit ettiklerini, 20 kişinin projelerinin

İlçe Müdürlüğü bünyesinde kurulan proje ekibi tarafından hazırlandığını, projelerin toplam tutarının 1.145.495,56 TL olup, ilk etapta hibe sözleşmesi imzalanan 12 projenin 675.319,43 TL tutarında ve bu tutarın % 50 sinin hibe olduğunu ve KDV'den muafiyetle de toplam desteğin % 58'e çıktığını kaydetti.

Sonrasında Atakum İlçe Müdürlüğümüz proje ekibinden 6 Ziraat Mühendisine proje yararlanıcıları tarafından plaket takdiminin ardından, anahtar teslimi ve toplu fotoğraf çekimi ile tören sona ermiştir.

Kırsal Kalkınma Desteği İçin Proje Çağrısı

Samsun Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN; 'Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı'nın Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiğini hatırlatarak 8. Etap için proje çağrısında bulundu.

Destek için proje bazlı hibe destek başvurularının başladığını ifade eden Güven, şunları kaydetti: "27 Ocak 2014 tarihine kadar devam edecek başvurularda tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik yeni yatırımlar ile mevcut faal ve faal olmayan tesislere yönelik kapasite artırımı ve teknoloji yenilenmesine yönelik yatırımlar ve alternatif enerji kaynaklı seraların yapımı, koyun keçi ve manda konularında sabit yatırımlar,

çelik silo ve soğuk hava deposu yatırımları, Tebliğ kapsamında bulunan konularla ilgili tarımsal faaliyetlere yönelik yapılmış veya yapılacak tesislerde kullanılmak üzere, alternatif enerji kaynaklarından jeotermal, biyogaz, güneş ve rüzgâr enerjisi üretim tesisleri ve Hayvansal orijinli gübrelerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırımlar hibe kapsamında değerlendirilecektir. Ekonomik yatırımlar için proje başvurularında hibeye esas proje tutarı, gerçek kişi başvurularında 300.000 Türk Lirasını, tüzel kişi başvuruları için ise 800.000 Türk Lirasını geçemediği gibi, hibeye esas proje tutarının % 50'si hibe yoluyla destek verilecektir." dedi.

İl Müdürümüz GÜVEN

açıklamasının devamında; Samsun İlinde aynı Program kapsamındaki Ekonomik Yatırımlar 7. Etapında ise toplamda 25 proje için 14.053.713,48 TL proje tutarına karşılık 6.105.940,92 TL hibe ödemesi yapıldığını, yine Samsun İlinde 2006 yılından bugüne kadar uygulanmakta olan bu program kapsamında toplam 118 projenin tamamlandığını, bu projelerin 111 tanesinin ekonomik yatırımlar konularında kalan 7'sinin ise toplu basınçlı sulama yatırımları konusunda gerçekleştirildiğini, Toplamda 118 proje için 50.364.882,76 TL gerçekleşen proje tutarına karşılık 23.416.653,78 TL hibe ödemesi yapıldığını belirterek;

Çiftçilerimizin ayrıntılı bilgi ve proje başvuruları için İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ile irtibata geçilebileceğini duyurdu.

2012 YILI ÜRÜNÜ HUBUBAT ve YAĞLI TOHUMLU BİTKİLER FARK ÖDEMESİ DESTEKLEME MİKTARLARI

Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline Göre 2012 Yılı Ürünü Yağlı Tohumlu Bitkiler, Hububat ve Baklagil Fark Ödemesi Desteğine Dair Bakanlar Kurulu Kararı Uygulama Tebliği, Değişiklik Tebliği ve ilgili Genelgeler doğrultusunda; İlimiz hububat (buğday ve çeltik) ve Yağlı Tohumlu Bitkiler (yağlık ayçiçeği, soya fasulyesi, kanola ve dane mısır) üreticilerine yapılan fark ödemesi desteği çalışmaları tamamlanmıştır.

Konu dahilinde 2012 yılı üretimi; Hububat (buğday, çeltik) için 3 dönem halinde; Alaçam, Atakum,

Bafra, Çarşamba, Havza, Kavak, Ladik, Ondokuzmayıs, Salıpazarı,

Tekkeköy, Terme, Vezirköprü ve Yakakent ilçelerimizdeki 11.715 adet işletmeye (çiftçi, zirai firma) 12.281.514,52-TL;

Yağlı Tohumlu Bitkiler (yağlık ayçiçeği, soya fasulyesi, kanola ve dane mısır) için 2 dönem halinde; Alaçam, Bafra, Çarşamba, Havza, Ladik, Ondokuzmayıs, Salıpazarı, Tekkeköy, Terme ve Vezirköprü ilçelerimizdeki 6484 adet işletmeye (çiftçi, zirai firma) 11.302.993,57-TL olmak üzere; Toplamda 18.199 adet işletmeye (çiftçi, zirai firma) 23.584.508,09-TL ödeme yapılmıştır.

2013 YILI ÜRÜNÜ YAĞLI TOHUMLU BİTKİLER, HUBUBAT VE BAKLAGİL FARK ÖDEMESİ DESTEKLEME TEBLİĞİ YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

2013 Yılı Ürünü Yağlı Tohumlu Bitkiler, Hububat ve Baklagil Fark Ödemesi Desteğine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı Uygulama Tebliği 21.09.2013 tarih ve 28772 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu destekleme uygulamaları konusunda;

1-2013 yılı ürünü fark ödemesi desteği miktarları kilogram başına; yağlık ayçiçeği için 24 Kr, soya fasulyesi için 50 Kr, kanola için 40 Kr, dane mısır için 4 Kr, aspir için 45 Kr, buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale 5 Kr, çeltik, kuru fasulye, mercimek ve nohut için 10 Kr olarak belirlenmiştir.

2-Fark ödemesi desteğinden yararlanmak isteyen üreticilerin başvuru başlangıç tarihi 1/10/2013, son

başvuru tarihi ise yağlık ayçiçeği, soya fasulyesi, kanola ve aspir için 1/4/2014; dane mısır, buğday, arpa, çavdar, tritikale, yulaf, çeltik, kuru fasulye, nohut ve mercimek için fatura başlangıç tarihi 1/5/2013, son başvuru tarihi 30/4/2014'tür. Bu tarihten sonraki başvurular kabul edilmeyecektir.

3-2013 yılı üretim sezonunda üretilerek satışı yapılan yağlık ayçiçeği, soya fasulyesi, kanola, dane mısır, aspir, zeytinyağı, buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, çeltik, kuru fasulye, nohut ve mercimek ürünlerine Bakanlık Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarafından tarımsal veriler ve uydu görüntüleri kullanılarak oluşturulan Uydu Tabanlı Parsel Tanımlama Modeli'nde belirlenen verimlere göre destekleme ödemesi

yapılacaktır.

4-2013 yılı ÇKS kayıtlarını ürün hasadına kadar yaptıramayan çiftçilerimiz fark ödemesi desteğine tabi ürünlerin üretimlerinin 2013 yılında yapıldığına dair muhtar ve aza onayı ile belgelemek kaydıyla 31.12.2013 tarihine kadar ÇKS kayıtlarını güncelleyebileceklerdir.

5-Müracaatlar sırasında, başvuru dilekçesi, müstahsil makbuzu ve/veya fatura ile birlikte Borsa Tescil Beyannamesinin de ibrazı zorunludur.

6-Buğday, arpa, çavdar, tritikale, yulaf, çeltik, kuru fasulye, nohut ve mercimek üreticilerine, 2013 yılı bütçesinden kaynak artması halinde, 2013 yılında başlamak üzere dönemler halinde de fark ödemesi desteği yapılacaktır.

ÇARŞAMBA İLÇESİ KARAKULAK KÖYÜNDE TARLA GÜNÜ ETKİNLİĞİ

Çarşamba ilçemize bağlı Karakulak Köyünde; Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğümüz Kadir GÜVEN, Çarşamba İlçe Müdürü Osman AKMAN, Karadenizbirlik Müdürü Çelebi ÇETİNKAYA, Çarşamba Kaymakamı Caner YILDIZ'ın da katılımıyla bir tarla günü gerçekleştirildi.

Düzenlenen tarla gününde bir konuşma yapan İl Müdürlüğümüz Kadir GÜVEN, "Soya üretiminin artırılması Müdürlüğümüz adına sevindirici bir durum. Fındık için söküm desteği

kapsamında 5-6 bin dekar fındık söküldüğü günlerde, alternatif bitki arayışında Türkiye'de bu bitki grubuna büyük ilgi var. Destekleme kapsamındaki bu ürünümüzün yayılmasında emeği geçen üreticilerimize, tohum üretimindeki firma yetkililerine, bu boş arazilerimizi üretimle canlandırma gayreti içerisinde olan Araştırma Enstitülerine teşekkür ediyorum." dedi.

Daha sonra kürsüye çıkan İlçe Müdürü Osman Akman da

açıklamasında: "Bilindiği üzere Türkiye'de bir yağ açığı mevcut. İlçe Müdürlüğü olarak yağ açığının kapatılması adına bölgede bu ürünlerin artırılması adına böyle bir tarla günü düzenledik. Soya fasulyesinin daha az zahmetli olduğunu, daha karlı olduğunu ispat etmek için bugün burada bulunuyoruz, ilerleyen zamanlarda soya üretimini çiftçilerimizle artırmayı hedefliyoruz" ifadelerini kullandı.

Son olarak Çarşamba İlçe Kaymakamı Caner Yıldız'ın; "Çarşamba olarak 790 bin dönümlük sadece tarıma dayalı bir ilçe olmaktan ziyade, tarımsal anlamda diğer alanlarda da inşallah büyük bir atılım içerisindeyiz." şeklinde konuştuğu tarla günü etkinliği benzer temennilerle son buldu.

ENDÜSTRİ BİTKİLERİ VE HUBUBAT ÜRÜNLERİNDE YETİŞTİRİCİLİK, HASTALIK VE ZARARLILAR ÜZERİNE TOPLANTI

İlimiz 19 Mayıs ve Havza İlçeleri Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlükleri teknik elemanlarının talepleri doğrultusunda; sanayi bitkileri ve hububat ürünlerinin yetiştiriciliği, hastalık ve zararlıları hakkında; Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şubesi, Hububat ve Sanayi Bitkileri Birimi teknik elemanları tarafından çiftçi toplantısı yapılmıştır.

İlk olarak 23 Ekim 2013 tarihinde ilimiz Havza ilçesi Çayırözü köyü kahvehanesinde İl Müdürlüğümüz teknik elemanlarınca ve İlçe Müdürlüğünde görevli konu sorumlusu teknik elemanlarınınca katkılarıyla 15 üreticimize sunum yapılarak; sanayi bitkileri ve hububat yetiştiriciliği buğdayda pas, buğdayda yabancı ot, hastalık ve zararlıları ile ilgili sorunları dinlendi çözüm önerileri

sunuldu. Yine 30 Ekim 2013 tarihinde de 19 Mayıs İlçesi Esentepe köyünde ; İlçe Müdürlüğünde görevli konu sorumlusu teknik elemanın da katkılarıyla yapılan toplantıda; bütün yetiştiriciliği, buğday yetiştiriciliği hastalık ve zararlıları hakkında 20 üreticiyle çiftçi toplantısı yapıldı. Her iki toplantı sonrasında da çiftçilerimize ilgili liftletler dağıtıldı. Sorunları dinlenerek çözüm önerileri sunuldu.

ÇATAK DEĞERLENDİRME TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülen 'Çevre Amaçlı Tarımsal Arazilerin Korunması (ÇATAK)' Programı kapsamındaki illerde uygulama kapsamında uygulama esasları ve projenin yürütülmesinde elde edilen tecrübelerin paylaşılması, karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulması ve ileriye dönük yatırım programlarının değerlendirilmesi amacıyla, ÇATAK 2013 Değerlendirme Toplantısı 25-27 Kasım 2013 tarihlerinde Antalya'da yapılmıştır.

Tarla ve Bahçe Bitkileri Daire Başkanı Mehmet SİĞIRCI, ÇATAK projesinde görevli Genel Müdürlüğümüz İdari ve Teknik Personelleri ile ÇATAK Programı uygulaması yapan 41 ilde teknik

elemanların katıldığı toplantı; Tarla ve Bahçe Bitkileri Daire Başkanı Mehmet SİĞIRCI açılış konuşmasıyla başladı. Programda, katılımcılara; ÇATAK Programı ve ÇATAK Mevzuat sunuları ve İl Müdürlüğü Çalışmaları, ÇKS- TARBİS- ÇATAK İlişkileri, Anıza Ekim Sistemleri, Minimum İşlemeli Tarım Uygulamaları, ÇATAK Uygulamaları ve illerin örnek uygulamaları hakkında bilgiler verildi.

Samsunda ÇATAK Projesi uygulamaları hakkında açıklama yapan İl Müdürü Kadir GÜVEN konuşmasında; "2010 yılında Samsunda saha ve destekleme çalışmaları başlamış olup çalışmalar havza bazlı olarak hassas bir şekilde yürütülmektedir. İlimizde 5 ilçede ÇATAK Pro-

jesi 2. ve 3. Kategoride uygulanmaktadır. Başladığı yıldan itibaren her yıl artan bir çiftçi ilgisi ile devam eden projede; 2010 yılında 3 ilçedeki 237 çiftçiye ve 12.014,757 dekar alanda 1.545.885,63 TL destekleme ödemesi; 2011 yılında 5 ilçedeki 410 çiftçiye ve 15.466.017 dekar alanda 1.974.190,43 TL destekleme ödemesi; 2012 yılında 6 ilçedeki 496 çiftçiye ve 21.146,316 dekar alanda 2.712.005,79 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. 2013 yılında ise 5 ilçemizdeki 869 çiftçiye, 34.500 dekar alanda, 4.570.411,9 TL destekleme ödemesi yapılacaktır." dedi.

Maliyet cetvellerinin hazırlanması sırasında dikkat edilecek hususlar yeni tablolardaki oluşan farklılıklar ile ilgili konularda ve ayrıca Mosis (Maliyet Otomasyon) Sistemine girilen anketlerin değerlendirilmesi için İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda 5 Aralık 2013 Saat 9:30'da bir bilgilendirme toplantısı düzenlenmiştir.

Toplantıya İl Müdür Yardımcısı Nail KIRMACI, Koordinasyon ve

Tarımsal Veriler Şube Müdürü Erol BAŞ, İlçe Müdürlüklerimizdeki maliyet formlarını hazırlamakta görevli personel ile Mosis (Maliyet Otomasyon) Sistemi için anket çalışması yapan personel katılmıştır.

Müdür Yardımcımız Nail KIRMACI yaptığı konuşmada: "Bitkisel ürünlerin maliyetleri Bakanlığımızın üretim ve destekleme politikalarının belirlenmesinde karar alıcı birimler açısından ihtiyaç duyulan en önemli veri grubunda yer almakta olup; 2013 yılından itibaren web tabanlı Maliyet Otomasyon

Kayıt Sistemi (MOSİS) aracılığı ile elektronik ortamda derlenmeye başlanmıştır. İlimizde üretimi yapılan 30 farklı üründe maliyet anket çalışması İl ve İlçe Müdürlükleri tarafından yapılmakta ve Mosis sistemine kaydedilmektedir" dedi.

Maliyet Otomasyon Sistemi (MOSİS) Toplantısı Yapıldı

FINDIKTA BUDAMA

Fındık bahçelerinde yapılacak budama ya da üreticilerimizce daha çok bilindiği gibi bahçeleme işleminin birçok faydası vardır; Düzgün ve kuvvetli taç oluşumunu sağlar. Bitkilerin uzun süre verim çağında kalmasını, daha kaliteli meyve vermesini ve verim artışını sağlar. Ocakların daha iyi ışık almasını ve tozlanma oranını artırır. Kök sürgünü temizliği yapılması ile su ve besin maddelerini sömürmeleri engellenir. Bakım, hasat, hastalık ve zararlılarla mücadele vb. teknik işler kolaylaşır. Ağaç kısa sürede verime yatar, verim dalgalanmaları azalır. Fındıkta budama esas olarak iki zamanda yapılmaktadır.

Sonbahar-kış budaması; Bitkinin dinlenmeye girdiği, büyük oranda yapraklar döküldüğü dönemde yapılmalı ve kış soğukları başlamadan önce tamamlanmalıdır. Ocak içerisinde kurumaya yüz tutmuş, kurumuş, sıkışmış, gelişmemiş dallar ve kök sürgünleri temizlenmelidir.

İlkbahar budaması; Sonbahar-kış budamasını tamamlayan bir budamadır ve mart ayından itibaren başlayan yaklaşık 3 aylık dönemde yapılması gerekir.

Fındıkta budama, şekil budaması, verim ya da ürün budaması ve gençleştirme budaması olarak uygulanmaktadır. Bahçe tesis edilmeden önce fındık fidanlarının sağlıklı ve pişkin olmasına dikkat edilmeli, zedelenmiş kökler sağlam doku üzerinden kesilmeli, uzun kökler kısaltılmalı, ayrıca 35-40 cm uzunluğunda bir göz üzerinden tırnak bırakılmadan gözün ters istikametinden budama makası ile kesilmelidir. Ocak ya da sıra dikim sistemine göre tesis edilen bahçelerde

ilk beş yıl şekil budaması yapılır.

Fındık bahçelerinde verim çağı çeşide, bakım şartlarına ve ekolojiye göre değişmekle birlikte 20-25 yaşlarına kadar devam etmektedir. Bundan sonra ana dallar üzerindeki yan dallarda sıklaşma, sürgün faaliyetlerinde gerilemeler ve buna bağlı olarak verim azalır.

Verim (ürün) budamasında ; Ağaca ilk 5 yılda verilmiş şekle bağlı kalınarak, kurumuş, kırılmış zayıf sürgünler ile ocak içlerine doğru büyümüş sürgünler çıkarılmalı, ocak dışına doğru çok uzamış sürgünler kısaltılmalı, ocak içlerini açmaya yönelik olarak yaşlanmış, hastalıklı ve üst üste gelişme gösteren dallar dip kısımlarından kesilerek çıkarılmalıdır. Kesilen dalların yerine, aynı yönde gelişme gösteren kök sürgünlerinin birinin gelişmesine izin verilmelidir. Fındık ocaklarında her yıl bol miktarda dip sürgünleri büyümektedir. Fındık ocaklarında sürgünler henüz taze iken kesilerek çıkarılmalıdır. Her yıl düzenli olarak en az iki kez mayıs sonu-haziran başı ve sonbaharda sürgün temizliği yapılmalıdır.

Gençleştirme budaması; Fındıkta diğer meyve türlerinden farklı olarak dal yaşı ve dikim yaşı vardır. Ocakların içinden kesilecek dalların yerine kesimden 5-6 yıl önce bunların yerini alacak sürgünler belirlenerek gelişmeleri sağlanır. Dikim yaşı da fındık yetiştiriciliğinde verimi önemli ölçüde etkiler. Fındığın ekonomik ömrü 55-60 yıldır. Daha yaşlı bahçelerde verimde önemli düşüşler görülmektedir. Ocaktaki ana bitkinin kökünün yaşlı olması nedeniyle çıkan sürgünlerin verim gücü düşük olmaktadır. Böyle yaşlanmış ve verimden düşmüş ocakların sökülerek

bahçenin yeniden tesis edilmesi gerekir.

Fındık üreticilerinin bahçelerinde dikkat etmeleri gereken hususlar; Fındık bahçelerinde ocaklar arası mesafe toprak verimliliği dikkate alınarak en az 4 m bırakılmalı ve ocaktaki dal sayısı 5-6 adeti geçmemelidir. Daha sık kurulmuş bahçelerde ocak çıkarılarak uygun gelişme ortamı oluşturulabilir. Yaşlı dalların yerine bırakılan ikame dallar ocağın dış kısmında gelişen kök sürgünlerinden seçilmeli, budama işlemi doğru zamanda yapılmalı, bahçe içerisinde ve kenarındaki ışığı engelleyen diğer meyve, kavak, söğüt vb. gibi ağaçlar kesilmelidir. Budama esnasında diğer dalların yaralanmamasına dikkat edilmeli, bahçede tozlayıcı çeşitler muhafaza edilmeli, budama atıkları bahçe dışına çıkarılmalı, ocaklarda kurumuş, kırılmış, yaşlanmış hastalık ve zararlılar ile bulaşık dallar bahçeden çıkarılarak imha edilmelidir. Ocaklardan çıkarılacak dallar budama testeresi ile toprak seviyesinden tırnak bırakılmadan düzgün biçimde kesilmelidir. Balta girebi gibi aletlerin kullanılmasından kaçınılmalıdır.

Fındık üreticilerinin sık aralıklarla tesis edilmiş ve ocaktaki dal sayısının fazla bırakıldığı bahçelerden yüksek ve kaliteli ürün alınamayacağını dikkate almaları gerekir. Ayrıca gençleştirme maksadıyla tam verim çağındaki dalların çıkarılması verimin azalmasına neden olmaktadır. Fındık üreticilerinin bahçelerinde, yetiştiricilikle ilgili uygulamaları tekniğine uygun bir şekilde ve bilgi sahibi olarak yapmaları beklenen faydanın ve kazancın elde edilmesini sağlayacaktır.

FINDIK ZURUFUNDAN KOMPOST ÜRETİMİNE BAŞLANDI

Bakanlığımız tarafından uygulamaya konulan, araştırma- yayım- çiftçi bağının güçlendirilmesi amacına yönelik olarak geliştirilen Tarımsal Yeniliklerin Yaygınlaştırılması Projesi kapsamında "Fındık Zurufu Kompostunun Bazı Meyve Türlerinde (Fındık, Kivi, Elma) Besin Maddesi ve Toprak Düzenleyici Olarak Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi" ile ilgili 2013-2014 üretim yılı çalışmalarına başlandı.

Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ve İl Müdürlüğümüz işbirliği ile yürütülen proje kapsamında Terme, Çarşamba, Salıpazarı, Ayvacık, Tekkeköy, 19 Mayıs, Atakum ilçeleri yer almakta olup,

toplam 13 köyde 17 ayrı meyve bahçesinde kompost üretim çalışması başlatıldı. Terme İlçesi Çamlıca Köyü'nde Organik Fındık Üreticileri Birliği ile, Çarşamba İlçesi Şeyhgüven Köyü'nde Ağcagüney

Organik Fındık Üreticileri Birliği'ne kayıtlı çiftçilere ait alanlarda başlatılan çalışmalar esnasında, konu hakkında görüşlerini açıklayan, proje lideri Dr. Gülen ÖZYAZICI; Fındık zurufunun önemli bir kompost hammaddesi olduğu halde, bölgede çoğunlukla tarımsal alanlarda kullanılmak yerine yakılarak zayi edildiğini, ancak başlatılan bu proje ile; organik tarım alanları başta olmak üzere, meyve bahçelerinde kompost kullanımının yaygınlaştırılacağını, böylelikle üreticilerin organik gübre için ödedikleri maliyetlerin azalacağını ve tarımsal atıkların değerlendirilerek, kaynak israfının önleneceğini belirtmiştir.

Tabii Afetlerden Zarar Gören Üreticilerimizin Borçları Ertelenmiştir

23 Ağustos 2013 tarihli resmi gazetede yayımlanan 2013/5199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; 01/01/2013-23/08/2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde meydana gelen yangın, aşırı sıcak zararı, samyeli, çığ, heyelan, taban suyu yükselmesi, sel-su baskını fırtına, aşırı yağış, dolu, don, kuraklık, yıldırım düşmesi ve hortum afetlerine maruz kalan ve bu afetler sebebiyle ürünleri,

hayvan varlıkları, tesisleri veya seraları zarar gören Çiftçi kayıt Sistemine (ÇKS) kayıtlı gerçek veya tüzel kişi üreticilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan düşük faizli kredi borçlarının bir yıl süre ile ertelenmesine karar vermiştir.

Bu Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında ilimiz genelinde Hasar Tespit Komisyonlarının, yukarıda be-

lirlen tarihler arasında meydana gelen tabii afetlerden dolayı ürünleri zarar gören üreticilerimizin tespit işlemleri yapılmıştır. Hasar Tespit Komisyonlarınca ürünleri % 30 ve üzeri zarar gören toplam 888 adet üreticimizin kredi borçlarının bir yıl süre ile ertelenmesi için ilgili T.C. Ziraat Bankası Şube Müdürlüklerine ve Tarım Kredi Kooperatiflerine resmi yazı ile bildirilmiştir.

HAVZA İLÇESİ'NDE BUĞDAY VE ARPA ÇEŞİT DEMONSTRASYONU

Havza İlçesi'ne bağlı Bekdiğin Köyü'nde, Buğdayda ve Arpada Çeşit Demonstrasyonu kuruldu. Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nden temin edilen SELİMİYE, PEHLİVAN, GELİBOLU, ALDANE, KATE A-1, BEREKET isimli sertifikalı çeşitler ile, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nden temin edilen SAKİN ve CANİK çeşitleri olmak üzere toplam 8 adet Buğday çeşidi Şuayp UYSAL isimli çiftçiye ait tarla

arazisine mibzerle sınavari ekildi. Bölgede yerleşik çeşitlerden CEYHAN 99 çeşidi ise Kontrol çeşidi olarak ekildi.

Aynı köyden Mustafa ŞENGÜL isimli çiftçiye ait tarla arazisine ise SLADORAN, MARTI ve BOLAYIR isimli Arpa çeşitleri ekildi.

Bölgede yaygın olarak ekilen Buğday ve Arpa çeşitlerinden daha verimli ve kaliteli çeşitlerin çiftçilere tanıtılması amaçlanmaktadır.

İl Müdürümüz Sayın Kadir

GÜVEN, Samsun İlinde 1 milyon dekar civarlarında Buğday ekilişinin yapıldığını, Buğdayın ulusların beslenmesinde gösterge ürünlerden biri olduğunu, bu itibarla protein, gluten, enerji değeri ve hamurlaşma katsayısı gibi kalite özellikleri bakımından yüksek değere sahip verimli çeşitlerin bölgede yaygınlaştırması amacına yönelik bu çalışmanın büyük önem arz ettiğini belirterek, emeği geçenlere teşekkürlerini bildirmiştir.

TARIMSAL YAYIM VE DANIŞMANLIK MEVZUATI VE UYGULAMASI KONULU EĞİTİM YAPILDI

Tarımsal işletme sahiplerinin bilgi, teknik ve yöntemler konusundaki ihtiyaçlarının zamanında ve yeterli düzeyde karşılanması ile ilgili usul ve esasları belirlemek amacı ile Bakanlığımız tarafından "Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi"ne dair yönetmelik hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin daha etkin bir yapıda olması için İlçe Müdürlüklerinde çalışan personellere 02 Ekim 2013 tarihinde, İlimizde danışmanlık hizmeti veren danışmanlara ise; 03 Ekim 2013 tarihinde 1 gün süreli

"Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetleri Mevzuatı ve Uygulaması" konulu eğitim kapsamında; tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerinin düzenlenmesine dair yönetmelik, tarımsal yayım ve danışmanlık

hizmetleri uygulama esasları, tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerinin desteklenmesine dair tebliğ, hizmet sözleşmeleri, denetlemeler ve mevzuatın nasıl uygulanacağı hakkında eğitim yapılmıştır.

'5. Ulusal Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması'nın birincisi İl Müdürlüğümüzden....

Müdürlüğümüz Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şubesinde Ziraat Mühendisi olarak görev yapan Ender PEKŞEN, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Eğitim Yayın ve Yayınlar Dairesi ile Denizbank işbirliğiyle düzenlenen "5. Ulusal Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması" nda "Toprak" kategorisinde birinci oldu.

Bakanlık tarafından hazırlanan katalogta birincilik ödülü alan fotoğrafın

yanında dört fotoğrafı daha yer aldı. Ender Pekşen' in bir fotoğrafı da geçen seneki yarışmada sergileme kazanmıştı ve katalogta yer almıştı.

Tarım, hayvancılık, toprak, su, gıda ve gıda ürünlerinin korunması ile çiftçi, köylü ve köy yaşamı konularının işlendiği 6 kategoride düzenlenen yarışmaya katılan 769 kişiden dereceye giren 15'ine ödülleri 12.12.2013 tarihinde İstanbul Deniz

Akademi'deki törende sahiplerine verildi.

Birincilere ödül ve plaketleri, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Eğitim Yayın ve Yayınlar Dairesi Başkanı Halil İbrahim GÜL, Denizbank Genel Müdürü Hakan ATEŞ, Jüride yer alan Fotoğraf Sanatçısı Mehmet Arslan GÜVEN ile oyuncu ve sunucu Beyazıt ÖZTÜRK tarafından verildi.

SAMSUN'DAN 2013 GROWTECH EURASIA TARIM FUARINA YOĞUN İLGİ

Antalya ilinde, 04-07 Aralık 2013 tarihleri arasında düzenlenen Growtech Eurasia 13. Uluslararası Sera, Tarım Ekipmanları ve Teknolojileri Fuarının açılışı gerçekleştirilmiştir.

Bu seneki Growtech Tarım Fuarını ilimizden; Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Sayın Kadir GÜVEN, Bafra İlçe Kaymakamı Ali Katırcı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bafra ve Çarşamba İlçe Müdürleri Ahmet Dursun, Osman Akman, Bafra Sebze Üreticileri Birliği Başkanı Mehmet Bilgiç,

sivil toplum örgütleri, tarımla ilgili özel sektör temsilcileri, teknik elemanlar ve çiftçiler ziyaret etmişlerdir.

Etkinlikte Çarşamba Kaymakamlığımız; Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğünün organizasyonu ile yöre ürünlerinin tanıtıldığı stant açmıştır. Açılan stant sayesinde; bölgede üretilen tarımsal ürünlerin sergilenmesi, ilçenin tarımsal üretim potansiyeli konusunda sektör paydaşlarını bilgilendirerek, çiftçilerimizin ürettiği ürünlerin pazarlanması

konusunda yeni imkanlar yakalanmaya çalışılmıştır.

Fuarın açılış gününde ziyaretçi akınına uğrayan Çarşamba standını; Bakanlığımız Bitkisel Üretim Daire Başkanı ve İl Müdürümüz Kadir GÜVEN ziyaret ettiler. İl Müdürümüzün ziyareti esnasında, ikram maksatlı hazırlanan yöresel yemeklerimizden keşkeğin hazırlanmasında yardımcı olması dikkati çekti. Sonrasında ise hazırlanan keşkek tüm ziyaretçilere ikram edildi.

Aday Memurlarımıza Temel Eğitim Kursu Verildi

İl ve İlçe Müdürlüklerimize 2013 yılında atanan aday memurlar İl Müdürlüğümüzce adaylıklarının kaldırılarak asil memurluğa atanabilmeleri için yönetmelik gereği 16.12.2013 - 27.12.2013 tarihleri arasında Temel Eğitim kursu açılarak, kursa toplam 13 aday memur

katılmıştır.

Temel Eğitim kursunun açılışında İl Müdürümüz Kadir GÜVEN yaptığı konuşmada; amaçlarının T.C. Devletin Kanunlarını, milletin hizmetine, tarafsızlık ve eşitlik ilkesine bağlı kalmak suretiyle uygulayacak,

vatandaşlara güler yüzlü, yardımcı ve yol gösterici, disiplinli ve bilgili birer memur yetiştirmek olduğunu belirtmiştir.

Temel Eğitimde başarılı olanlar önümüzdeki günlerde bir aylık hazırlayıcı eğitime tabi tutulacaklardır.

Tarımsal Kuraklıkla ilgili Toplantı İl Müdürlüğümüzde Yapıldı

Samsun İli Tarımsal Kuraklık İl Kriz Merkezi Üyeleri “Samsun İli 2013-2017 Kuraklık Eylem Planını” görüşmek üzere 26.12.2013 tarihinde Vali Yardımcısı Hasan ÖZHAN başkanlığında, Gıda tarım ve Hayvancılık Samsun İl Müdürü Kadir GÜVEN, Çarşamba Kaymakamı Caner YILDIZ, Bafra Belediye Başkanı Zihni ŞAHİN, D.S.İ 7. Bölge Müdürü Mevlüt PEHLİVAN, Orman Su İşleri Bakanlığı 11.Bölge Müdürü Emin KARAMAN, Meteoroloji Samsun 10.Bölge Müdürü Murat ASAR, İl Sağlık Müdürlüğünden Dr. Dilek BAŞAR, Çevre ve Şehircilik İl Müdürü Salih SAGIR, TMO Samsun Şube Müdürü Fahri KESEPARA, İl Özel İdaresi

Tarımsal Hizmetler Müdürü M. Akif ÖZDEMİR, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürü Kibar AK, Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği Bölge Müdürü Mesut ATAV, 19 Mayıs Üniversitesi Temsilcisi Yrd. Doç. Dr. Hakan ARSLAN, Samsun Büyükşehir Belediyesinden Şehir Plancısı Demet SARIUSTA, Altınkaya Sulama Birlik Başkanı Ali KADEMER, Vezirköprü Sulama Birliği Başkanı Osman KUZUBAŞ, Terme Çeltik Üreticileri Birliği Başkanı Vedat ERİKLİ, S.S.Merkez Pancar Ekiciler Koop. Başkanı Osman YILDIRIM, TEMA Vakfı Samsun İl Temsilcisi Ömer Faruk SÖNMEZ katılımıyla toplandı.

Konu ile ilgili Gıda Tarım ve

Hayvancılık Samsun İl Müdürü Kadir GÜVEN; “2013 yılı içinde yapılan değerlendirmeler sonucu ilimizde tarımsal ürünlere zarar verebilecek kuraklığın olmadığını, 2014 yılı içerisinde de ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte çalışmalara titizlikle devam edilecektir.” dedi.

Toplantıda; Samsun ili 2013-2017 Kuraklık Eylem Planı görüşülerek onaylanmasına, 2013 yılı içerisinde yapılan incelemelerde Samsun İli sınırları içerisinde tarımsal zarar verecek kuraklığın olmadığına, 2013 yılını izleyen dönemlerde de Kuraklık Eylem Planında görevli kuruluşların plan kapsamında çalışmalarına titizlikle devam edilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

BÜYÜKBAŞ VE KÜÇÜKBAŞ HAYVANLARIN KÜPELENME TARİHİ UZATILDI

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızca her yaştaki büyükbaş ve küçükbaş hayvanlarda kayıt ve küpelenmesine imkan veren yönetmelik değişikliğine gidildi. Değişiklik 26 Aralık 2013 tarihli Resmi gazetede yayımlandı. Yapılan değişiklikle sığırlarda 20 günlük tanımlama süresine bakılmaksızın 30 Haziran 2014 tarihine kadar küpelenip, kayıt altına

alınabilecek. Bu süre her yaştaki Koyun ve keçi türü hayvanlar için ise 31 Aralık 2014 tarihine kadar uzatıldı.

Bu süre uzatımı geçmiş dönemlerde süresi içerisinde hayvanlarını küpeletemeyen yetiştiricilerimiz için bir fırsattır. Küpesi olmayan hiçbir hayvan ticarete konu edilemediği hayvancılıkla ilgili desteklemelerden yararlanamadığı dikkate alındığında

yetiştirici mağduriyeti ortadan kalkacaktır. Yetiştiricilerimizin bağlı bulundukları Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüklerine müracaatları önemlidir. Bu konuda İl ve İlçe Müdürlüklerimiz yapılan iş programı dahilinde tüm il genelinde çalışmanın aksatılmadan yürütülmesi için tüm hazırlıklarımız tamamlanmıştır.

Alaçam'da Çeltik Üreticileri ile Pilav Günü Etkinliği

Alaçam Gıda, Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğü, Alaçam Ziraat Odası ve Çeltik Üreticilerinin ortaklaşa düzenlediği "Pilav Günü Etkinliği" Alaçam ilçesi yeni kurulan Pazar yerinde 23.10.2013 tarihinde; Alaçam Kaymakam Vekili Saadettin DOĞAN, Alaçam Belediye Başkanı İlyas ACAR, Alaçam Gıda, Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürü Mehmet GÜREŞ, Alaçam Ziraat Odası Başkanı Nail ER, Daire Amirleri, Muhtarlar, Alaçam Esnafları, Çeltik Üreticileri ve halkın katılımıyla gerçekleşmiştir.

Açılışın ardından Soğukçam Köyü çiftçilerinden Mahmut YILMAZ

tarafından konuşma yapılmıştır. YILMAZ konuşmasında; "İlçemiz, Sam-sun ili içerisinde önemli çeltik üretim alanlarına sahiptir. 15.000 dekarlık alanda 13.500 ton çeltik üretilmekte olup yaklaşık olarak 8.100 ton pirinç elde edilmektedir. İlçemizde kendine has özellikte ve görünüşte çeltik ve bunun akabinde lezzet bakımından üstün pirinç üretilmektedir. Yaklaşık 50 yıldır çeltik yetiştiriciliği yapılan ilçemizde özellikle son yıllarda sertifikalı tohumların kullanılması ile yüksek verim elde edilmekte ve çiftçilerimizin çeltik yetiştiriciliğine ilgisi de artmaktadır. İlçemizde çeltik yetiştiriciliği iyi tarım uygulamaları

kapsamında yapılmaktadır. Çeltik Fabrikasının da kurulması ile ilçemizde çeltik üretimi kuşkusuz artacaktır. Piyasa koşullarında kilogram fiyatı şu an 1,2 – 1,4 TL ye satılabilen çeltik kurulacak fabrikada işlenip pirinç haline getirilerek paketlenildiğinde piyasada kilogram fiyatı 2,5 – 2,6 TL ye satılabilecektir. Ayrıca Alaçam markası adıyla pirincin üretilip tescillenmesi sayesinde ilçemizin adı da tüm yurda duyurulacaktır.

Yapılan konuşmaların ardından günün anlamına istinaden etkinlik pilav ve ayran ikramı ile sona ermiştir.

İL MÜDÜRLÜĞÜMÜZDE BAYRAMLAŞMA YAPILDI

Her bayram olduğu gibi bu Kurban Bayramı tatilinden sonraki ilk mesai günü olan 21 Ekim 2013 Pazartesi günü 08:30 - 09:00 saatleri arasında, İl Müdürlüğümüz yemekhanesinde

bayramlaşma yapıldı.

Başta İl Müdürümüz Kadir GÜVEN, İl Müdür Yardımcılarımız, şube müdürleri ve bütün personelin katılımıyla

bayramlaşmada, yöneticilerimiz ve tüm çalışanlarımız birbirlerinin bayramını kutladılar.

Bayramlaşma sonrası pasta ve çay ikramında bulunuldu.

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ekmeğinizi israf etmeyin, tasarruf edin

Ülkemizde bir yılda
çöpe atılan **2,1 milyar** adet
ekmeğin parasal değeri
1,5 milyar TL

www.ekmekisrafetme.com

**ÜRÜNLERİNİZİ VE ÇİFTLİK
HAYVANLARINIZI SİGORTALATIN!**

TARSI

TARIM SİGORTALARI HAYUZU

SİGORTA PRİMİNİZİN YARISINI DEVLET ÖDESİN!

**SİGORTA YAPTIRMAK İÇİN, ÇİFTÇİ KAYIT SİSTEMİNE KAYIT OLUNUZ VEYA
KAYDINIZI GÜNCELLEYİNİZ.**